

Sam J. Lundwall - Bernhard Dobyvateľ

1. část

vyšlo na pokračování v časopisu
ikarie 1994-12, 1995-01, 1995-02

scan ebooks1@seznam.cz
<http://ikarie.borec.cz/>
zde také najdete další povídky!

korekce a převod do .pdb 2003 arnz

1.

Kosmická pozorovací stanice WFL-755 pomalu obíhala po osamělé dráze za hranicemi bezvýznamné hvězdokupy patřící ke Galaktickému Impériu. Nikdo si jí nevšímal. O její existenci snad věděl nějaký nižší úředník daleko na ústřední planetě a její posádka, která jen počítala dny do vystřídání. Hvězdokupa ležela na samém okraji dost nezajímavé mlhoviny, která obsahovala asi třicet tisíc sluncí a sto tisíc planet.

Stovka těchto planet tvořila Galaktické Impérium postavené na zbytcích jednoho z dávných galaktických impérií, jejichž trosky teď zaneřádávaly galaxii. Vládl mu bývalý pirát, který si s podmanivou skromností nechával říkat Císař Vesmíru. Technologický pokrok si Impérium zajišťovalo vykrádáním zbytků zašlé slávy svého předchůdce, kdykoliv se naskytla příležitost. Bylo známo, že právě v této hvězdokupě vykvetlo a zahynulo nejméně pět galaktických impérií, což znamenalo, že se tu dají vědecké divy nalézt téměř všude. Ale nebylo snadné se k nim dostat. Stará impéria stavěla své stroje, zvláště své obranné systémy, na věčné časy a nepříjemně vysoké procento jich stále ještě fungovalo i po pár stovkách tisíců let. Kromě toho tu bylo ještě nemálo podnikavých Císařů Vesmíru nejen v této hvězdokupě, ale i v sousedních. Všichni dělali, co mohli, aby odradili konkurenci.

Kosmické pozorovací stanice plnily dva hlavní úkoly. Za prvé kontrolovaly jako předsunuté pozorovatelný všechny nový lup a vyhlížely čerstvě vylíhlé císaře. Za druhé sloužily jako sběrné tábory pro bývalé oblíbence a odstavené důstojníky, kteří nemohli být zabiti ihned, ale přesto bylo nutno se jich nějak zbavit. Pozorovací stanice byly napěchovány k prasknutí generály, dvorany, politiky a dalšími osobami s vysokými ambicemi, ale špatným odhadem situace. Zaměstnávali se vymýšlením intrik jeden proti druhému, nic jiného nedělali.

WFL-755 měla službu nepřetržitě už po pět měsíců, během nichž se objevilo jen pár zbloudilých meteoritů a případ s kuchařem, který se najednou zbláznil a pokusil se všechny otrávit, když se na obrazovce radaru jako nepatrný bod poprvé objevila cizí loď. Dozorčí důstojník, bývalý admirál, který trpělivě čekal, až jeho oddaní patolízalové povstanou na ústřední planetě proti tyranovi, měl úplně jiné starosti.

"Nejspíš meteorit nebo něco takového," zamumlal a vrátil se k seznamu své připravované vlády, na němž právě pracoval.

Čas šel dál a bod na obrazovkách rostl. Konečně dospěl k takové velikosti, že si ho všiml dokonce i službukonající velitel kapitán Jestřáb, bývalý velitel flotily. Byl to generál, který byl degradován a odklizen po méně než úspěšné expedici k jedné ze starých imperiálních planet, a neopomněl jev komentovat svým obvyklým přímočarým stylem.

"Co je sakra tohle?"

"Bod, pane," vykřikl dozorčí důstojník a horečně se přitom snažil schovat rozkaz k hromadné popravě, v němž velitelovo jméno figurovalo na čelném místě.

"Neodmlouvej, ty hlavo skopová!" zaskřípal zuby kapitán Jestřáb. Krátkozrace zamžoural na pomalu se pohybující tečku. "Loď?"

"Nevím, pane," zamumlal důstojník, který by stěží rozeznal meteorit od kosmické flotily. Pak se naklonil dopředu, aby zakryl kompromitující papíry na stole, a křivě se usmál. Kapitán Jestřáb byl naštěstí příliš zaměstnán zkoumáním bodu na obrazovce a nevšiml si ho.

"Cizí loď," zakvával. "To znamená nepřítele! To znamená bitvu, člověče! Slávu! Povýšení! Jeden hrdinský boj, jedno vítězství, a pak bych se mohl dostat pryč z téhle bohem zapomenuté díry!"

"Boj," řekl důstojník. "Smrt, krev, všechno rozbité na kusy..."

"Kdo říkal něco o boji?" zeptal se kapitán Jestřáb.

"Počkáme si, až budou dost blízko, a pak to do nich napálíme ze všeho, co tu máme. Rychlé čisté vítězství, a nic víc." Sebejistě se usmál.

"Strategie," poznamenal.

"Úžasné," zamumlal důstojník pochybovačně.

"Drž hubu," řekl kapitán Jestřáb. Začal přecházet sem a tam v těsné kabině s rukama za zády, svíral a rozevíral dlaně a v oku mu plála jiskra zla. Před očima se mu odvíjely růžové scény. Obrazy velkorysého zákeřného útoku a nádherného vítězství, povýšení a přeložení zpět na místo velitele flotily, kde si bude moci začít v klidu dávat dohromady svůj první miliónek. Začal v duchu vybírat jména příslušníků oddílu pro první sebevražednou misi k cizí lodi. Zařadil mezi ně tohoto důstojníka, pak generála Groka a pár neposlušných poručíků. Nadutě vykročil ke dveřím a jeho zářivě lesklé boty těžce duněly na ocelové podlaze.

Důstojník po něm střelil pohledem, který by zabil na místě, kdyby věděl, jak na to. Pak se zamračeně vrátil ke svým papírům, hluchý k výstrahám, které na něj křičely přístroje tisíci různými Masy. Kdyby dokázal přečíst a pochopit jejich údaje, rval by taky.

O čtyři dny později byla loď tady. Jeden podnikavý důstojník náhodou zapnul v salónu vnější videookruh a třicet přežraných důstojníků vykřiklo jako jeden muž. Cizí loď byla obrovská. Dokonce i ve vzdálenosti půl parseku gargantuovská loď zakrývala většinu hvězdné oblohy. Kapitánu Jestřábovi málem vypadly oči z důlků.

"Musí být dlouhá nejmíň deset tisíc mil!" zakvával.

"Dvacet tisíc a dvě stě čtyřicet pět," upřesnil počítač.

Kapitán Jestřáb nevědomky polkl naprázdno. Nemohl odtrhnout oči od hrozivého zjevu kosmické lodi větší než střední planeta. Na trupu kolosu byly myriády objektů, které nemohly být ničím jiným než děly, a dveře nákladních přechodových komor, které by klidně pohltily celé svazy knžníků. Stále ještě zíral na obrazovku, i když kybernetický mozek už dávno přepnul na automatiku a zbavil tím posádku možnosti projevit za daných okolností sebemenší iniciativu.

Všude se rozezněly poplachové zvonky. Jak ožíval obranný systém, zavíraly se automatické dveře a hermetizovaly jednotlivé úseky. Gigantická loď se k nim blížila jako planeta snášející se k zrnku prachu v mezihvězdné prázdnotě. Přitažlivost této obrovské hmoty se zmocnila kosmické stanice a za plačtivých protestů elektroniky ji smetla z oběžné dráhy. Loď o velikosti planety pokračovala nezadržitelně na své cestě hvězdokupou i se stanicí, která kolem ní bláznivě obíhala jako malý popletený měsíc a zmítala se jako tříška v brázdě za parníkem.

V nejnižší části kosmické stanice se několik přátel dozorčího důstojníka domnívalo, že vypukla revoluce, a začali se probíjet nahoru po schodech. Nadšeně při tom stříleli po všem, co se hýbalo. V operačním sále zatím kapitán Jestřáb souhrnně odsoudil všechny přítomné k trestu smrti. Kybernetický mozek se zmateně odpojil. Umělá gravitace zmizela a šest set padesát tři důstojníků se vznášelo ve stavu beztlíže, ječelo a klelo, zatímco se stanice převalovala vesmírem. Všude vládl chaos. Gigantická loď zatím nevzrušeně pokračovala dál na své cestě do nitra hvězdokupy.

2.

Když neuvěřitelně obrovská loď doplula na dohled Císařské vězeňské planety č. 1224, kterou její obyvatelé láskyplně nazývali Plíživá Smrtka, velitel Breel, lord z Yarawanu, reagoval s obdivuhodnou jistotou a rozhodností, která ho ostatně dovedla až na toto odpovědné místo. Okamžitě se zhroutil a hlavou padl přímo na knoflík interkomu. Vydal při tom dlouhé zoufalé nesouvislé zavytí. Na planetě se vše zastavilo. Těžební stroje znehybněly na své cestě nekonečnými mrtvými pláňmi. Kopáči přestali bušit do tvrdé nepoddajné skály, dokonce i naleštěné boty dozorců se zastavily a nedopadly na hlavy vězňů.

Nad celou planetou rozepjalo svá křídla ticho rušené jen velitelovým výkřikem z tisíce reproduktorů, takže slabý, ale stále silnější hukot přistávajícího výsadkového člunu nikdo nepřeslechl. Biče, brokovnice a pendreký zůstaly ležet na zemi v místech, kde je dozorcí upustili, a z děr a trhlin v zemi vzhlížely k obloze pod okrajem ochranných přileb oči vyděšených důstojníků.

Bernhard Rordin, voják E-1 armády Galaktického Impéria, právě začínal svůj dvacetiletý pobyt na Plíživé Smrtce, který mu vynesla z hlediska pracovních výsledků poněkud neuspokojivá role průzkumníka během expedice na jednu ze starých imperiálních planet. Opatrně vyhlédl ze své díry a zjistil, že se dívá na odraz svých vlastních očí na páru dokonale vyleštěných holínek. Zděšeným pohledem pomalu klouzal vzhůru přes naškrobené rajtky, stočený bič a kožený opasek s fantastickou sbírkou samopalů, granátů a dýk až k mohutnému hrudnímu koši, který by dělal čest i zvláště odporné gorile. Jeho oči se nakonec zastavily s nervózním mrknutím na ohybné zjizvené hlavě, která se tyčila vysoko nad ním, a jejíž vyholená lebka se leskla v paprscích nelítostného slunce. Huňaté obočí se hněvivě stáhlo, dvě hrozná oči na něj pohlédly a tlama ho oslovila s ohlušujícím řevem.

"Patnáct ran bičem za opomenutí pozdravit důstojníka předepsaným způsobem," řekla, "a za odkládání náradí bez výslovného rozkazu."

Zatímco Bernhard soukal své zavalité tělo z díry, skřípavý hlas pokračoval a popisoval s podrobnými detaily všechna rafinovaná muka, která na něj čekají.

"No, podívejte," řekl Bernhard.

"...a za odmlouvání důstojníkovi," burácel hlas. Bernhard klesl zpátky do své jámy. Starý Držkoun nad ním pokračoval v monologu stále hlasitěji, protože stejnoměrný hukot blížícího se výsadkového člunu sílil a hrozil, že přehluší jeho velitelský hlas vyškolený a vyžralý na tisících cvičáků a všech bitevních polích v tomto sektoru Impéria.

Nad vzdáleným obzorem se objevila bílá ohnivá jiskra a plavným obloukem se snášela k vězeňským barákům, které se krčily uprostřed nedohledné pusté pláně. Starý Držkoun zaklonil svou odpornou hlavu a řval dál, ale výsadkový člun ho překonal. Bernhard si povzdechl a zalezl zpět do své vlhké díry. Dokud Starý Držkoun hulákal, mohl Bernhard odpočívat a to bylo jediné na čem vězňům na Plíživé Smrtce záleželo. Obrovská loď na nebi pro ně nic neznamenal, výsadkový člun také ne. Novoty přinášely změny a změny v armádě vždy znamenaly obrát k horšímu. Výjimkou byla jen Plíživá Smrtka, kde už to horší ani být nemohlo. Hlas Starého Držkouna, který měl sílu zemětřesení, se teď změnil v domácký, téměř konejšivý zvuk. Bernhard začal podřimovat.

Bernhard Rordin byl malý, asi čtyřicetiletý, obtloustlý mužík s černým, nešťastně povislým knírem a unavenýma očima. Kdysi, a nebylo to ani tak dávno, byl Starý Držkoun plukovníkem a Bernhard průzkumným pilotem. Tehdy se mu téměř podařilo stát se císařem najedné z planet starého impéria. Málem, ale ne úplně. Jeho mise přinesla plody. Starý Držkoun byl teď seržantem na Plíživé Smrtce a Bernhard vězněm číslo AB-1224-958600/75638 Rordinem a jeho oblíbencem.

Nakonec to není tak špatné, pomyslel si Bernhard, když zvolna klesal do náruče spánku. Život císaře je plný komplikací, zatímco život vězně je nádherně jednoduchý. Nemohli člověku ublížit víc než tím, že ho ponižovali.

Násilná smrt vám nehrozila, protože armáda by vás nenechala uniknout tak snadno. Problémy s volným časem neexistovaly, protože žádný volný čas nebyl. Nikdo neměl problémy se ženskými, protože tu žádné ženské nebyly, a i kdyby byly, tak jen pro důstojníky. Nikoho netrápily deprese a neposlušné myšlenky, protože na ně nebyl čas a stejně za ně byly vyměřeny příšerné tresty. Život na Plíživé Smrtce byl nádherně jednoduchý a za rok nebo dva odpadly i problémy s čištěním zubů, o což se postaraly kopance strážných.

Bernard se ponořil do rozverných snů, v kterých prováděl Starému Držkounovi spoustu zajímavých věcí, a jeho kamarádi stáli kolem, povzbuzovali ho a slintali obdivem. Nad ním stal Starý Držkoun, protahoval si ztuhlé svaly a střídavě proklínal Bernharda a výsadkový člun, který teď už úplně přehlušil jeho zuřivé výbuchy. Bernhard spal dál a na tváři se mu rozlil přihlouplý úsměv.

Výsadkový člun přistál za doprovodu úchvatného ohňostroje a hlasitých výbuchů, jejichž ozvěny se ještě hezkou chvíli proháněly nad nekonečnou plání. Byl obrovský. Tyčil se vysoko nad velitelským barákem velitele Breela, lorda z Yaravanu. Dokonce i křižníky, které stály v těsné skupince na konci přistávací dráhy, obklopeny mraky vozidel a čerpacími věžemi očividně zastaralé konstrukce, vedle něj vypadaly jako trpaslíci. Všechny byly mimochodem uloupeny na blízké planetě, kde staré obranné systémy nebyly dostatečně účinné, aby zabránily hrdinnému pirátství. Na starém vojenském letišti Plíživé Smrtky by se daly najít lepší, ale tento zbytek slavné minulosti si své poklady chránil s šílenou tvrdohlavostí senilního žebráka. Velitel Breel, lord z Yarawanu, se musel spokojit s vraky zábavních jachet starých asi dvě stě tisíc let, které kdysi patřilyvaly jednomu bezvýznamnému průmyslníkovi. Lord na svou flotilu nebyl nikdy moc pyšný, ale přílet cizí lodi vybičoval jeho komplex méněcennosti do fantastických obrátek.

V kritické chvíli právě dlel v nejhlubším sklepení svého hlavního stanu a zoufale se snažil zahrabat se do nepoddajné skály. Vykřikoval přitom různé rozkazy adresované jeho oddaným vojákům. Oddaní vojáci však měli jiné starosti. Schovávali se v nejrozumnějších úkrytech a vrčeli jeden na druhého. Jen Starý Držkoun, který byl tak hloupý, že se ničeho nebál, neustoupil ani o píď.

Trysky výsadkového člunu ještě jednou zakašlaly a vyplivly poslední dávku smrdutého kouře. Raketa pak zůstala klidně ležet na zjizvené zemi a její plášť žalobně popraskával, jak kov zvolna chladl. Vzduchový uzávěr se otevřel a v otvoru se objevil mladý muž. Krátce zaváhal a pak seskočil na zem a vykročil směrem ke Starému Držkounovi s důvěřivým úsměvem ve tváři a napřaženými rukama s dlaněmi obrácenými vzhůru v univerzálním gestu míru. "Přicházím beze zbraně," zavolal. "Přátelství, mír..."

"Beze zbraně?" zeptal se Starý Držkoun nedůvěřivě. "Na něj!"

O tři minuty později dostal Bernhard parťáka. Mladík sletěl do díry po hlavě. Scházelo mu pár kousků fešácké černé uniformy, ale byl bohatší o čerstvé škrábance na důvěřivé tváři. Za ním přiletěl krumpáč a proud nadávek.

"A teď začni kopat nebo s tebe stáhnou kůži za živa!" zahřměl Starý Držkoun. Zahákl si palce za opasek a dvakrát plivl dolů do díry. "Hni sebou!"

Bernhard se vyprostil zpod vyděšeného přírůstku a vytáhl i své nářadí. "Podívej, co jsi udělal," zavrčel. "Teď se zase vzteká."

"Co to má znamenat?" zeptal se mladík a tupě se zadíval na krumpáč.

"Vítej na Plíživé Smrtce," řekl Bernhard a zamračil se na nováčka. "Jak se jmenuješ? Nemáš nějaký prachy?"

"Jmenuju se Ishmael," odpověděl mladík. "Ne."

"Jsi blázen," poznamenal Bernhard. "Proč jsi tu zrudu nezastřelil?"

"Neměl jsem zbraň."

"Budeš toho litovat," prorokoval Bernhard.

"Ať už vás neslyším!" zařval Starý Držkoun. "Začněte kopat nebo vás roztrhám na cucky!"

Oba se vrhli ke krumpáčům a začali jimi zuřivě mávat, dokud Starý Držkoun neodešel, aby se věnoval nějakému jinému nešťastnému vězni. Nováček téměř ihned přerazil svůj krumpáč.

"Dostaneš pět let navíc za poškozování státního majetku," řekl mu Bernard zlomyslně. "To jsi začal špatně, kámo."

"Ale vždyť byl ze dřeva!" zafňukal Ishmael. "Kámen se přece nedá kopat dřevěnou motykou!"

"Ne, ale taky se s ní nedá zaútočit na důstojníky. Tady se hraje na jistotu, to mi věř."

"A kdy se odsud dostanu?"

"Nikdy."

Ishmael se rozplakal. Po růžových tvářích se mu koulely krokodýlí slzy. Bernhard na něj bez zájmu pohlédl. "Proč jsi přistál, když se ti to tu nelíbí?" zeptal se.

"Cožpak tohle není Maoro of Ettarra?"

"Cože?"

"Tys o ní nikdy neslyšel? Známa Maoro of Ettarra! Planeta vyhlášená po celém vesmíru pro své nespoutané radovánky a zvrácené rozkoše. Planeta, kde za peníze můžeš dostat všechno, kde jsou děvčata krásnější než ve snu, zkaženější než v těch nejdivočejších fantaziích a je jich víc než hvězd na nebi. Planeta, kde vykřičené domy vypadají jako paláce a neznají zavírací hodinu!" Ishmaelovi se blaženě zablesklo v očích a těžce polkl při vzpomínce na všechno, co se mihlo před jeho roztouženým vnitřním zrakem. Bernhard na něj vytřeštil oči.

"Myslíš si opravdu, že tohle je zábavní planeta?" zeptal se. "Myslíš, že tohle jsou nespoutané radovánky? Máš pocit, že tohle jsou krásná děvčata?" Širokým rozmáchlým gestem zjizvené ruky ukázal na neholené, vystrašené vězně, kteří bušili do skály ve svých děrách. "Jen tak dál, kámo, chyt se zase krumpáče. Dneska to jde na účet podniku." Zlomyslně se zachechtal.

Ishmael zatím studoval nějaké hrozně zmačkané papíry, které vytáhl z náprsní kapsy. "Zřejmě to je zase časový paradox," zamumlal. "Když se vracíme, je to vždycky jiné. Kdo je teď císařem?"

"BrasquellorXXII."

"V životě jsem o něm neslyšel."

"Je to syn Brasquellora XXI," napověděl mu Bernhard.

"O tom jsem taky nikdy neslyšel. Když jsem tu byl naposledy, Impérium řídil Cleon II a právě začínal nějakou Malthusiánskou válku, aby zastavil populační explozi. My jsme tedy na pár měsíců zalezli, než se boje přenesou do jiné hvězdokupy. Docela jsme si užívali, věř mi!" Šťastně se usmál. Ani nezaslechl hlasité plesknutí, když Bernhardovi překvapením poklesla čelist až na zem do bláta.

"Kterou Malthusiánskou válku? První nebo druhou?" zašeptal Bernhard.

"Jak to mám vědět? Byli jsme pryč jen pár měsíců. Když pracuješ na lodi dálkové dopravy, už ty války ani nepočítáš. Hlavně se snažíš držet se co nejdál."

"Ale Malthusiánské války byly před více než dvěma sty tisíci lety!"

"Nepovídej!"

"Možná to je už tři sta tisíc let, v dějepise jsem nikdy moc nevynikal."

"Držte hubu, vy tam dole, nebo slezu dolů a uškrťm vás vašimi vlastními střevy!" zavyl Starý Držkoun. Znovu zaútočili na nepoddajnou skálu dřevěnými krumpáči.

Když odcházel pryč, mumlal si pod vousy strašlivé kletby.

"Ty ses asi zbláznil," zašeptal Bernhard, jakmile, obávaný stín zmizel z dohledu. "Jak to, žeš tu byl už před dvěma sty tisíci lety?"

"Létám na lodi dálkové dopravy," odpověděl Ishmael také šeptem. "Starouš Refanut. Je támhle, vidíš?" ukázal prstem na obrovskou loď na obloze.

"Myslíš lety podsvětelnou rychlostí?"

"Z jednoho konce galaxie na druhý," přikývl Ishmael. "Pořád se musíš držet pěkně těsně pod rychlostí světla, a když se po pár letech palubního času vrátíš, doma uběhly tisíce let skutečného objektivního času. Má to něco společného s relativitou, zkracováním času a tak podobně. Proto

vždycky před přistáním posíláme dolů průzkumníka. Někdy se stává, že se mezi zastávkami v přístavech poměry dost změní."

"Myslím, že tě změny tady dost překvapily," řekl Bernhard.

"V každém případě mě někdo zachrání. Nenechají to jen tak, věř mi. Než se naděješ, bude tu plno križníků. To vás naučí." Pohrdavě si odplivl na zem.

"Mluvíš z cesty," řekl Bernhard. "Taky jsem byl jednou na průzkumu. Průzkumníka nikdo nezachraňuje."

V té chvíli je přerušil Starý Držkoun a dva sadističtí dozorcí, kteří přišli k jejich díře, aby jim poskytli jednu nebo dvě výchovné lekce. Ukázalo se, že Ishmaelův výsadek člun uzavřel vstupní dveře a tvrdohlavě odmítá kohokoliv pustit dovnitř, což nekonečně naštvalo důstojníky. Dozorcí několikrát zmlátili Ishmaela a Bernharda a když odcházeli, ohlédli se přes svalnatá ramena a zasypali je výhrůzkami. Oba vězni vyplivli pár zubů a dali se do práce. Zatímco se den pomalu vlekl k vytoužené noci, Ishmael mezi srdcervoucími vzlyky vyprávěl Bernhardovi svůj příběh.

Starouš Refanut byl jednou z obchodních lodí starého impéria. Patřil k dálkové dopravě a létal s nejrůznějším nákladem sem a tam po celé galaxii. Celá okružní cesta mohla trvat pět až deset tisíc let skutečného objektivního času. Záleželo to na spoustě záludných přírodních zákonů, ve kterých se nikdo moc nevyznal. Příroda lodím dálkové dopravy občas provedla kanadský žertík, když se vrátily domů a tam zatím uplynula nespočetná řada let. Refanut se vrátil do Impéria, které zmizelo před dvěma sty tisíci lety. Hvězdokupu ovládlo barbarství a vybájená Maoro of Ettarra se stala vězeňskou planetou. Situace vypadala opravdu bledě. "Zabiju se," rozvzlykal se Ishmael bezradně.

"Nemysli si, že tě nechají vyváznout tak snadno," řekl mu Bernhard. "Poslechni, tady někde na Plíživé Smrtce je bývalý kosmodrom. Proč jsi nepřistál raději tam?"

"Když jsi navštívil jeden, znáš je všechny," zamumlal Ishmael mezi vzlyky. "Najdeš tam jenom lacinou kožalku z vody a lihu a roboděvky. Koho by to zajímalo?"

"Mne tedy ano."

"Ty jsi zvíře."

"Vydrž tu dvacet let a staneš se jím taky. Někteří z nás tu jsou čtyřicet let. Říkají, že v tom není žádný rozdíl."

Znovu je přerušil Starý Držkoun se skupinou zamračených dozorců, kteří přišli nováčkovi vysázet padesát ran, protože výsadek člun odmlouval důstojníkovi a útočný oddíl spálil na popel. Bernhard pokrčil rameny a vrátil se ke své práci. "Být sebou, byl bych přistál na starém letišti," řekl.

Jak šel čas, brzy bylo jasné, že nový vězeň se nedokáže s životem na Plíživé Smrtce vyrovnat. Začal hubnout, vypadal špatně a kdykoli kolem šel dozorce, dostával nezvládnutelné záchvaty třesavky. "Nevypadáš, že by ti život na Plíživé Smrtce svědčil," poznamenal Bernhard, když Ishmael potřetí během deseti minut omdlel.

Ishmael zasténal.

"Já ti něco povím," řekl Bernhard. "Když mi prozradíš tajné heslo svého člunu, doplížím se tam, odnesu tě dovnitř a pak odsud vypadneme."

Ishmael se dutě zasmál. "Utekl bys beze mne, hned jak by ses dostal dovnitř," zavrčel.

"Takhle se mluví s kamarádem? Co si myslíš, že jsem? Zrádce a nevděčník?"

"Ano."

"Zlámu ti všechny kosti v těle," řekl mu Bernhard.

Na Plíživé Smrtce, kde nic nemohlo být horší, než už to bylo, vyzněla jeho hrozba chabě. Ale toho dne už spolu nemluvili.

V noci Bernhard vyklouzl z vězeňského baráku a opatrně zamířil k výsadekovému člunu. Loď stála bez dozoru na přistávací dráze, protože žádný z dozorců si netroufl se k ní přiblížit. Bernhard se zastavil pod zavřeným vchodem a jemně zaklepal na obrovský trup.

"Kdo je tam?" vyštěkl na něj hlas ze skrytého reproduktoru.

"Jmenuju se Ishmael," zavrkal Bernhard sladce.

"Doklady," řekl hlas.

"Ztratil jsem papíry."

Ze skryté střílny v trupu se vynořil ošklivě vypadající blaster a zamířil mu přímo na hlavu. "Máš přesně pět sekund, abys je našel," řekl hlas.

"Jedna, dvě..."

"Poslouchej, mě tady zajali..."

"Všiml jsem si," řekl hlas.

"A teď jsem se vrátil ke své staré hodné lodi..."

"Doklady," rozkázal hlas.

"Zapomněl jsem je v kabině," řekl Bernhard. "Když mě pustíš jenom na chvílku dovnitř..."

"Vážně?" zeptal se hlas.

"Čestné slovo," ujistil ho Bernhard. "A pustíš mě teď dovnitř?"

"Nespustím tě z očí," řekl hlas, ale dveře se otevřely. Bernhard skočil dovnitř.

"Doklady," opakoval hlas mechanicky.

"Kam jsem je jenom dal..?" mumlal Bernhard. Klesl do pilotního křesla a začal mačkat všechny knoflíky, které se ocitly v jeho zorném poli. Nic se nestalo. Na špinavém čele mu vyrazily krůpěje potu. "Ruční řízení!" vykřikl.

"Červený knoflík přímo před tebou," poradil reproduktor.

Bernhard stiskl knoflík a sedadlo ho okamžitě vymrštilo obloukem vysoko do vzduchu. Dopadl na podlahu těžce jako pytel a zůstal tupě zírat na řadu blikajících světél.

"Zrada!" zavyl hlas.

"Hele, poslechni," začal Bernhard. "Já..."

"Vypadni!" zařval hlas zuřivě. S hlasitým cvaknutím se otevřela tajná zásuvka a Bernhard zjistil, že se dívá přímo do hlavní dezintegrátoru. Pomalu se dal na ústup.

"Ty ses zbláznil!" vykřikl. "Dej to okamžitě pryč, to je rozkaz!" Couval a uhýbal, ale zbraň ho sledovala.

"Teď opustíte loď," oznámil mu hlas vážně.

"Ne," řekl Bernhard. "Máš ponětí, co na mě venku čeká?"

Smrt, nic jiného!"

"Začínám počítat do deseti," prohlásil hlas. "Pokud budete přítomen, až skončím, budu nucen rozložit vás na atomy. Jedna, dvě, tři..."

"To tě bude mrzet!"

"Čtyř, pět, šest, sedm..."

"Přestaň s tím!"

"Osm, devět..."

"Dobře, už jdu!" Bernhard se otočil a vrhl se otevřenými dveřmi ven. Paprsek dezintegrátoru minul jeho hlavu jen o pár palců. Silový impuls mu podrazil nohy a Bernhard vypadl za čunu po hlavě s roztaženými rukama. Vzduchový uzávěr se za ním zabouchl. Bernhard se těžce zvedl a potácel se pryč.

"Ta krysa," zamumlal.

Když se vrátil do věznice, zjistil, že Ishmael klidně spí. Ležel na svém kavalci s přihlouplým úsměvem na tváři a legrační kartičkou z plastoceli v ruce. Bernhard mu vytrhl kartu a plížil se zpět k lodi.

"Doklady," řekl hlas.

Bernhard zamával kartičkou před okem kamery.

"Ano, pane!" řekl hlas. Dveře vzduchového uzávěru se za doprovodu hřímavé pochodové hudby rozlétly a Bernhard se vrhl dovnitř.

"Tak co?" zeptal se hlas.

"Co jako?"

"Vyprávěj mi o padlých dívkách z Maoro of Ettarra, zábavní planety, která je vyhlášena po celém vesmíru svými nespoutanými radovánkami a zkaženými rozkošemi, planety, kde se za peníze dá koupit všechno, kde jsou dívky

krásnější než ve snu a zkažené víc než v nejdivočejších fantaziích a je jich víc než hvězd na obloze a kde veřejné domy neznají zavírací hodinu!"

"Myslíš jenom na sprostárny," odfrkl si Bernhard. "Drž zobák, ty blbá pikslo."

"Jsem zvědavý, to je všechno," řekl člun uraženě. "Co je na tom špatného? Já vás znám. Vy lidi nikdy nemyslíte na nic jiného, než na ty nejpokleslejší rozkoše, které si dovedete představit. Nic jiného vás nezajímá. Děvky a chlast, chlast a děvky. Nic jiného od vás neslyším. Podívej se na mě," pokračoval hlas. "Myslím já na děvky a chlast? Já mám ve svých paměťových buňkách uloženy nejkrásnější divadelní hry a literární skvosty, ale kdo je kdy chtěl slyšet? Vy lidi jste jako zvířata - úplně všichni. A teď, když už mám slovo, bych..."

"Nemáš slovo," řekl Bernhard. "Drž hubu."

"Jsem jenom zvědavý, to je všechno," řekl člun rozladěně. "Nemysli si, že mě to zajímá. Ale nemohl bys mi říct alespoň pár slov o tom, co jsi dělal?"

"Ne."

Hlas zmlkl a Bernhard se odvěkl do pilotního křesla. Stiskl knoflík, který se přímo nabízel pod obrazovkou a na displeji se objevilo okolí člunu. Vězeňské baráky chrly dozorce ověšené ošklivě vypadajícími zbraněmi.

Nad výkřiky několika set vzteklych vojáků jasně triumfoval zuřivý řev Starého Držkouna. Bernhard si šťastně povzdechl a pohodlně se opřel v křesle.

"Vysoké podpatky?" zeptal se člun odněkud zezadu.

Bernhard překvapeně vyjekl a otočil se.

"Cože?"

"Ptal jsem se, zdali měly vysoké podpatky. Ne snad, že by mě to zajímalo, ale rád bych to věděl."

"Dělá se mi z tebe zle," řekl Bernhard.

"O těch palácích rozkoše jsem toho dost slyšel," svěřil se člun.

"Tohle je vězeňská planeta," řekl Bernhard. "Jenom tisíce a tisíce vězňů, sadističtí dozorcí a Starý Držkoun"

"Ty ses zbláznil," řekl mu člun přísně. "Kdo je Starý Držkoun?"

"Zrůda."

"Biče? Holínky?"

"Ano a ještě něco navíc. Opravdový sadista, zabiják a gangster."

"Hrůza!" řekl hlas. "Pověz mi víc. Kope vězně, řve na ně a láme jim vlastnoručně ruce a nohy?"

"Denně."

"Na ženské jako čert, doufám."

"Nevím. Myslím, že by nevěděl, co dělat s holkou. Leda by jí vyrazil pár zubů a zlámal jí ruce a nohy."

"Vsadím se, že ten by věděl, co dělat v nepopsatelných doupatech pohádkových paláců rozkoše na planetě Maoro of Ettarra..."

"Ruční řízení!" vykvikl Bernhard. "Buď zticha."

Hlas zmlkl uprostřed uslintané slabiky. Bernhard stiskl každý knoflík v dohledu a průzkumný člun se vznesl s řevem, který zněl jako zemětřesení, ke tmavé a lhostejné obloze. Člun začal zase mluvit a vyprávět s podrobnými detaily o všech nízkých potěšeních, která se dají nalézt v palácích rozkoše právě na této planetě, ale Bernhard neposlouchal. Pohodlně se rozvalil v křesle a slzy štěstí mu stékaly po tvářích. Byl zachráněn!

Loď se drala s řevem vzhůru ke svobodě a bezpečí Refanutu, nejstarší a největší lodi dálkové nákladní přepravy v dějinách.

3.

"Taky jsem zaslechl - i když to mám jen z druhé ruky, víš - že se tam dá dokonce..."

Průzkumný člun unaveně dosedl do přistávacího lůžka někde uvnitř Refanutu a Bernhard vyletěl z pilotního křesla a pak i ze člunu jediným skokem. Zabouchl za sebou dveře vzduchového uzávěru, takže uvěznil podlézavý hlas uvnitř a zůstal stát na úzkém můstku, který se klenul nad zdánlivě bezednou propastí. Když pohlédl dolů, jeho zrak utonul kdesi hluboko v mlze. Roztřásl se zimou. Na druhém konci můstku přívětivě lákaly otevřené dveře. Opatrně jimi prošel a očitl se ve vlhké, plesnivé a tmavé džungli, kde ho okamžitě obklíčila skupina nechutných otrhaných individuí lidského i nelidského původu.

"Copak nám to sem zabloudilo?" zašklebil se na něj alespoň deset stop vysoký vazoun, který pro samý sval sotva stál na nohou. Měl malá prasečí očka těsně u kořene nosu a jeho zjev byl urážkou všeho krásného a nevinného. Byl zřejmě jejich vůdcem. Jeho neholená brada připomínala radlici buldozeru a v ruce láskyplně třímal devíticocasou kočku. Od Starého Držkouna se lišil jen oblečením, i když roztrhané cáry, které na něm visely, kdysi nejspíš také bývaly důstojnickou uniformou. Sklonil svou odpornou tvář k Bernhardovi a zaskuhral hlasem, který roztřásl každou kost v těle: "Jak se jmenuješ, kámo?"

Bernhard se pokusil couvnout, ale ústup už mu odřízl pár zrezivělých šilhajících robotů. "Jmenuju se Ishmael," zašeptal.

"Proč?" chtěl vědět šéf bandy.

"Zatím to pomáhalo," povzdechl si Bernhard.

"Tak tady to určitě nepomůže, milánku. Chtěl bys k nám do party?"

"Nevím. Mám na vybranou?"

Vazoun zkušeně zamával devíticocasou kočkou a jediným švihem odstranil z Bernhardovi blůzy tři knoflíky. "Ne."

"Chtěl."

"Takhle se mi líbíš, milánku!" Šéf ho hravě kopl do žaludku a hřmotně se rozesmál, když viděl, jak Bernhard padl na zem a lapá po dechu. Jeden z robotů ho šikovně vykopal zpátky na nohy. Šéf ho chytil za blůzu a vyzvedl až ke zjizvenému obličejí. "Tohle je má Veselá parta a já jsem tu šéfem. Tak se rychle začni usmívat, milánku, nebo ti zakroutím krkem!"

Bernhard zakroutil hlavou. Nebyl si jist, zdali ještě není na Plíživé Smrtce. "Kde to jsme?" zeptal se opatrně.

"V hydroponických zahradách," vysvětlil mu šéf, "a ať tě ani nenapadne utíkat."

"Nepřipadám si jako ve skleníku," poznamenal Bernhard a rozhlédl se po masožravých rostlinách, které se na ně nedočkavě tlačily ze všech stran.

"Radiální štíty už nejsou, co bývaly," povzdechl si šéf.

"Ve vesmíru se holt dějou všelijaký věci."

"Nejvyšší čas na soud, ne?" zabručel jeden ze členů Veselé party, který už si Bernharda dlouho prohlížel.

"Že váháš!" řekl šéf. Přísně se na Bernharda podíval. "Máš nějaký prachy? Zbraně? Nahatý vobrázky? Mluv nebo z tebe udělám dva malý, milánku!"

"Co je zase tohle?" zeptal se Bernhard.

"Zasedání soudružského soudu," ušklíbl se šéf. "Jsem tu jako soudce, žalobce i obhájce, všechno najednou. Tak co máš? Ven s tím!"

"Nic," řekl Bernhard a obrátil kapsy.

"Máš uniformu," řekl šéf.

"A opravdický boty," přisadil si někdo z Veselé party.

"Jo, to je fakt," souhlasil šéf. "Tak na co čekáš, kámo? Svlíkat!"

Bernhard chtěl protestovat, ale pár ran devíticocasou kočkou ho rychle přimělo změnit názor. Shodil ze sebe své smradlavé cáry a dostal za ně jiné, které páchly naprosto stejně. Náhradu za boty nedostal. Když byli hotovi, šéf seřadil svou Veselou partu a zařval: "Tak dost, jdeme!"

Skupina vyrazila do džungle. Na každém kroku museli bojovat s masožravými rostlinami, které se na ně sáply. Bernharda povzbuzoval kopanci starý robot, který už poztrácel z trupu většinu krycích plechů, ale nějakým zázrakem se stále ještě držel zpřímá.

"Co teď budeme dělat?" zeptal se Bernhard.

"Budeme brát smradlavým bohatým kapitalistům," řekl mu robot dutě znějícím hlasem, "a dávat chudým a opuštěným."

"Chudým?" zeptal se Bernhard. "To myslíš nás?"

"Ne," odpověděl robot. "Myslím šéfa."

"Je to úplně stejný jako u pěchoty," povzdychl si Bernhard.

"A navíc ještě," pokračoval robot s rostoucím nadšením, "se chystáme osvobodit utlačované masy Thnaiů od jejich nemilosrdného, fašistického a zločinného tyрана a dát jim svobodu a spravedlnost a mír a trošku si tam nakrást, když už tam budeme."

"Přesně jako doma," usmál se Bernhard šťastně. "Kdy začneme?"

"Hned teď," vykřikl robot, vrhl se prudce na zem do podrostu a začal divoce pálit na jinou skupinu otrhaných mužů a robotů, která se před nimi náhle vynořila. Bernhard sebou plácl hned vedle robota a řval hrůzou jako šílený, protože paprsky dezintegrátorů se mu s výhružným popraskáváním křížovaly jen pár palců nad hlavou. Boj trval ještě asi patnáct minut. Pak vítězští obránci svobody a demokracie vstali a po krátkém odpočinku pokračovali ve svém spravedlivém poslání. Cestou si prohlíželi lup, který sebrali nepříteli.

"Podívej! Zbrusu nová atomová karabina Mark XII!" vykřikl jeden z mužů a vesele páлил do džngle.

"Nový boty!"

"Tři galony šťávy!"

"Nová uniforma!" povzdechl si Bernhard.

"Zasedám soudružského soudu!" zařval šéf. "Dejte to sem!"

Bernhard se velmi nerad rozloučil s uniformou a osvoboditelé utlačovaných mas se znovu vydali na pochod. V čele šel šéf v admirálské uniformě ověšené metály, které se leskly tak, že musel být vidět na míle daleko. Bernhard se smutně vlekl jako předposlední v řadě. Byl si dobře vědom hrozby blasteru, jehož hlaveň se mu robot jdoucí za ním snažil zabodnout do zad.

"Podívej, co ten gangster udělal," reptal. "Ukradl mi mou novou uniformu. To udělal. Je tohle spravedlnost?"

"Spravedlnost?" zeptal se robot. "Co je to?"

Bernhard se nad tím zamyslel, zatímco automaticky kráčel dál s důvěrně známým pocitem hlavně mezi lopatkami. Bylo to jedno ze slov, která všichni používali a nikdo o něm vlastně nic nevěděl. Mělo snad něco společného se zákony nebo něčím podobným. Bezmocně se zamračil, ale pak se jeho tvář rozzářila.

"Spravedlnost je," řekl vítězně, "když ti důstojník nevezme tvou novou pěknou uniformu, i když je větší než ty a má pistoli."

"Tak o tom jsem v životě neslyšel," řekl robot. "A kromě toho," pokračoval s vražednou logikou, "proč by ti ji neměl vzít, když je větší a má pistoli? Je to hloupost. Tak bych to řekl já. Slyšel jsi, že by důstojník někdy jednal jinak? Nebo někdo jiný, když už o tom mluvíme?"

"Ne," řekl Bernhard.

"Tak už o tom nemluv, nebo ti urazím palici," řekl robot a jemně dloubal Bernharda blasterem do jater.

Pochodovali dál, bojovali s hmyzem a vražednými rostlinami. Zastavili se u přepážky s kulatými dveřmi ozdobenými impozantní kolekcí odporně vyhlížejících zámeků a obranných mechanismů.

"Dobrovolníci," zarval šéf.

"Myslí tebe," zakrál robot a postrčil Bernharda kupředu.

Šéf chytil nováčka za límec a zvedl si ho na úroveň očí. "Podívej," řekl. "Tohle jsou bezpečnostní dveře Mark XXI, vidíš?"

"Jasan!" zachřel Bernhard.

"Jsou naprogramované na oční sítnici nějakého určitého člověka nebo něco podobného, chápeš? Když jenom naznačíš, že bys chtěl projít těmi dveřmi a nejsi tím pravým, uvaří tě, usmaží, zabijí elektrickým proudem, uškrtí, rozsekají na cucky a rozpráší dezintegrátorem na atomy. Všechno zaživa. Mají totiž v sobě debilní kybernetický mozek, chápeš?" Pustil Bernharda a nakopl ho směrem ke strašlivým dveřím. "A teď je otevři."

Bernhard se pokusil vyklouznout stranou, ale zjistil, že na něj míří pěkná řádka blasterů a prsty na spouštích se netrpělivě chvějí. "Dyť mě to zabije!" zakváká.

"Možná jo... je to dost pravděpodobné. Ale je tu šance, že bys mohl být identickým dvojčetem toho muže, tak jdi klidně dál a zkus to, synku. Když to neuděláš, dopadneš ještě hůř."

Bernhard sklopil oči a uviděl, že kovová podlaha před dveřmi je pokrytá tlustým kobercem spálených zbytků uniforem a jiných nepříjemných kousků. "Tohle neděláte poprvé, co?" zamumlal.

"Jasně. Ale zatím jsme neměli kliku."

"Ach, Bože," povzdechl si Bernhard.

Uvnitř dveří něco cvaklo. "Ano?" řekly. "Co by sis přál?"

Bernhard zavyl a skočil do šéfovy chlupaté náruče. "Zachraňte mě!" zavřeštěl.

Obr ho shodil na podlahu a zabodl do dveří pronikavý pohled.

"Co je zase tohle?" zeptal se.

"Jsi to opravdu ty?" předly dveře. "Můj galantní rytíř? Muž mých snů? Moje srdíčko?"

"Co to má znamenat?" zavyl šéf. "Jak mi to říkáš, ty blbá mašino? Zkus to ještě jednou!" Zvedl blaster a několikrát vystřelil do spleti zámků.

"Zlatíčko," zašeptaly dveře s láskou.

"Pomozte mi odtud pryč," řval Bernhard a zápasil se členy Veselé party. Rval se jako šílenec.

Dveře se začaly chvět v masivních pantech. "Bernharde," zapěly za doprovodu obrovského smyčcového orchestru. Jeden z robotů se bláhově pokusil přiblížit a okamžitě se změnil v oblak ionizovaného plynu. Zbytek spěšně ustoupil a zaujal pozice za nejbližšími nebezpečně vyhlížejícími rostlinami. Šéf upřel oči na Bernharda. "Co to má znamenat, synku?" zaskuhral.

"To je mé prokletí, strašidlo minulosti," zavzlykal Bernhard. "Pomozte mi odtud!"

"Ty se s nimi znáš?"

"Když jsem se s ním posledně setkal, neměl s dveřmi nic společného, zabíral celou planetu," řekl Bernhard. "Byl to ústřední mozek jedné ze starých imperiálních planet a zamiloval se do mě."

"Ty ses zbláznil," řekl šéf zhnuseně.

"Chtěl jsem přece utéct, ne?"

"Jak to přijde, že je teď ve dveřích, když tenkrát zabíral celou planetu?"

"Jak to mám vědět? Zešílel, věř mi. Pronásleduje mě na každém kroku!"

"Nic nás nerozdělí," zpívaly dveře. Jeden z odvážnějších členů Veselé party vstal a pokusil se na ně vystřelit. Když si zase sedal, vlasy mu vesele plály. "Ošklivý chlapec," řekly dveře káravě.

"A jak to přijde, že se s tou věcí znáš?" zeptal se šéf.

"Byl jsem průzkumným pilotem a přistál jsem na té proklaté planetě. Její ústřední mozek neviděl člověka pěkných pár set tisíců let a zamiloval se do mě. Málem jsem se stal císařem, jenže jsem to všechno zkazil a než jsem se rozkoukal, byl jsem na Plíživé Smrtce. A teď mě prosím pust, ať mě ta věc nedostane!" snažil se Bernhard zuřivě vytrhnout ze šéfova ocelového stisku.

"Ty se s těmi dveřmi znáš," řekl šéf, "tak půjdeš a otevřeš je."

"Bernharde!" povykovaly dveře. "Kde jsi, lásko?"

"Půjdeš a zkusíš je ukecat, nebo tě umrskám za živa. Na to můžeš vzít jed!" řekl šéf.

Byl na první pohled křivák a vypadal dost odhodlaně, aby to opravdu udělal. Bernhard se přinutil vstát a přistoupit ke dveřím. V zádech cítil namířené blastery.

"Jsi to skutečně ty?" zeptaly se dveře a pohlédly na něj s láskou v elektronickém oku.

"Co děláš tady?" opáčil plačtivě Bernhard.

"Co tu dělám? Co tu pořád dělám? Co bys myslel, miláčku? Hlídám palubu číslo 2250, to dělám pořád. Co je na tom špatného?"

"Když jsem tě viděl naposledy, byla tě plná planeta," řekl Bernhard.

"Vždycky jsem byl dveře," prohlásily dveře, "a jsem na to hrdý. Dávej si bacha na hubu."

"A co Rheannonské Impérium?"

"Nikdy jsem o něm neslyšel."

"Když jsme se viděli naposledy, byl jsi ústředním mozkiem Rheannonského Impéria."

"Jen tak dál, jen tak dál," zahuhlaly dveře nevrle. "Nešetři mé city, vždyť jsem jen pouhý dveřní mozek. Klidně jsem mohl být ústředním mozkiem celé planety, ale skončil jsem v mrňavých dvířkách v tomhle vraku. Jen to klidně řekni ještě jednou. Nemyslíš, že to vím taky?" Dveře se málem rozbřečely.

"Nevěděl jsem, že to cítíš takhle," zamumlal Bernhard.

"Jen se v tom vrtej," řekly dveře. "Proč bys měl být zdvořilý k pouhým dveřím?"

"Řekl jsem, že mi to je líto!"

"Kdyby mě naprogramovali v jiné továrně, nebo kdyby mistr v dílně nebyl úplný idiot, který nepozná geniální mozek, když ho má přímo před očima, tak bych byl..."

"V čem to vážne, ty zdechlino?" řval šéf někde vzadu.

"Kromě toho," řekly dveře, "proletěl před několika měsíci Refanut kolem jedné ze starých imperiálních planet, ze které vyzařovaly tak silné elektromagnetické vlny, že zasáhly a ovlivnily každý kybernetický mozek na palubě. Neslyšel jsi nikdy o elektrické indukci? Přesně k tomu tady došlo."

"Bože můj," řekl Bernhard.

"Ano, slyším. Ta planeta vyzařovala lásku k Bernhardu Rordinovi všemi směry do vzdálenosti mnoha světelných let. A já jsem citlivý kybernetický mozek, který se mohl klidně stát ústředním počítačem, nebýt toho tupého technika, takže jsem byl samozřejmě také zasažen."

Bernhard zakroutil hlavou. "Neuvěřitelné," povzdechl si.

"Tak podívej," hulákal šéf. "Jestli hned nezačneš něco pořádného dělat, vlastnoručně tě umrskám za živa!"

"Mohl bys, prosím, otevřít?" přeložil Bernhard.

Uvnitř dveří něco cvaklo a na hladkém povrchu se objevila úzká štěrbin.

"Doklady!" vyštěkla.

"Měl jsem dojem, že jsi říkal, že mě znáš!"

"Láska je jedna věc, povinnost druhá. Miluji tě, ale kromě toho o tobě nic nevím. Je snad moje chyba, že mě zasáhlo vyzařování toho ústředního mozku? A teď se legitimuj nebo tě spálím na popel!" Pancéřové víčko prudce vyjelo vzhůru a vyrazila z něj hlaveň blasteru. Zastavila se pár palců před Bernhardovým očima a chvěla se nedočkavostí.

"Tak bude to?" zeptaly se dveře.

Bernhard zašátral po Ishmaelově průkazu, ale pak si vzpomněl, že zůstal v jeho staré uniformě, kterou teď měl na sobě někdo z Veselé party. Srdce mu spadlo do kalhot.

"Já... Nejspíš jsem někde ztratil doklady," zamumlal a na čele mu vyrazil chladný pot.

"Tak mi můžeš říct tajné heslo," navrhl dveře.

"Jaké heslo?"

"Nevím. Je přece tajné."

"Počítám do deseti," vrčel šéf vztekle. "Jedna, dva, tři..."

"Prosím," řekl Bernhard.

"Správně!" Pancéřové víčko zakrylo střílnu a dveře se za břeského doprovodu tisíců trumpet začaly pomalu otevírat. Pak ale hudba náhle ustala a dveře se opět zabouchly.

"Opravdu chceš jen tak jít dál?" zeptaly se dveře.

"Proč ne?"

"Ty už mě nemiluješ," zavzlykaly dveře. "A kromě toho nevíš, co tě čeká na druhé straně."

"Ne. Co mě čeká?"

"Jak to mám vědět? Myslíš si, že mám oči i vzadu nebo co? Myslíš si, že mám čas pobíhat kolem a čumět pro zábavu na všechny strany? Myslíš si, že mám vůbec nějaký čas pro sebe? Myslíš si, že jsem někdy měl pět minut volno? Máš snad dojem, že..."

"Pusťme ven!" zavyl Bernhard.

"Ale neříkej, že jsem tě nevaroval," zabrblaly dveře. Ozvalo se temné cvakání, s nímž obrovské západky zapadly na svá místa, a šum, s nímž dokonce ještě větší závory vklouzly do pečlivě naolejovaných dutin. "Občas si na mne vzpomeneš, vid'?" zeptaly se dveře něžně.

"Neboj, nikdy na tebe nezapomenu," řekl Bernhard. Počkal, až masivní deska pomalu uvolnila vchod a pak proskočil skrz. Za ním následoval šéf a zbytek Veselé party. Muži běželi s puškami a blastery v rukou a řvali nadšením. Ale hned nato začali řvát hrůzou, když se jich na druhé straně dveří zmocnil běžící pás a stále větší rychlostí je nesl dolů do pochmurných bezedných propastí lodí.

"Kdo by si pomyslel, že celé ty roky jsem hlídal mizernou odpadovou šachtu!" brblaly dveře. "Já! Mozek, který se, nebýt jednoho neschopného technika, mohl stát prvotřídním ústředním počítačem!" Zabouchly se, až to zadunělo.

4.

Běžící pás lhostejně setřásl šéfa a zbytek zdecimované Veselé party do obrovské, střízlivě vyzdobené haly, nacpané až k prasknutí odpadem, který se tu nashromáždil za posledních dvě stě tisíc let cestování mezi hvězdami. Automatický třídíč je zvedl, zařadil je mezi lidský odpad a hodil je jednoho po druhém do další šachty, z jejíhož dna se po nich hladově vztahovaly mechanické ruce. Manipulátory je za truchlivých zvuku pohřební hudby s tlumenými bubny a varhanami postupně nacpaly do zářivě lesklých hliníkových pouzder.

"Co to má znamenat?" vyjekl Bernhard, když se ho dotkly ledové prsty.

"Kosmický pohřeb," odpověděl mu stroj.

"Ale já ještě nejsem mrtvý!"

"Brzy budeš," pokračoval kovový hlas zlomyslně. "Proč nezůstaneš klidně ležet a nenecháš mě dělat mou práci? Myslíš, že mě to baví?" Manipulátor ho zvedl vysoko do vzduchu a pak ho hodil po hlavě do pouzdra. Přitom si pro sebe tiše broukal.

Jako další se objevil svářecí automat. "Vaše jméno a hodnost," řekl.

"Rychle, nebo vyletíte do vesmírné prázdnoty anonymně."

"Bernhard Rordin, vojín E-1," odpověděl Bernhard automaticky a přitom se zuřivě snažil uniknout z rakve.

"Opravdu?" studené kovové prsty po něm znovu sáhly a vytáhly ho z bedny.

"Miluji tě, Bernharde. Zařídím ti kontraadmirálský pohřeb se symfonickým orchestrem, pěveckým sborem a opravdickým lidským knězem. To budeš čumět!"

"Dej ty špinavý pracky pryč!" řval Bernhard, ale stroj si jeho protestů nevšímal. Nesl ho nad nekonečnými řadami lesklých pouzder, až se nakonec zastavil u zvláště nechutné rakve zdobené zlatými stužkami a sochami klečících andělů. Někde v dáli začal zpívat sbor a po krátké chvilce se přidal obrovský orchestr. Před křiklavou rakví se objevil mrňavý tlustoch.

"Sešli jsme se zde..." začal vážně. –

"Drž hubu! Ještě nejsem mrtvej!" vřeštěl Bernhard, který visel ve vzduchu ve výši asi tří stop.

Tlustý muž na něj nepřátelsky pohlédl. "Mladíku," řekl, "rušíte mši."

"Je to můj pohřeb," odsekl Bernhard. "Budu si ho rušit, jak budu chtít."

"Podívej," zašeptal stroj Bernhardovi do ucha. "Dělám ti laskavost. Proč to neoceníš a nechováš se slušně?"

"Trhni si nohou," odfrkl si Bernhard. Obrátil se ke tlustochovi.

"Nestůjte tam jako dřevo! Pomozte mi!"

"Jste přece mrtvý."

"Nejsem!"

"Armáda se nikdy nemýlí."

"Teď ano."

Kněz si ho změřil nedůvěřivým pohledem. "Chcete tvrdit, že se někde stala chyba, mladíku?"

Bernhard chtěl něco říct, ale pak si to rozmyslel a zavřel ústa. Pokud by byl mrtvý, musel by být vyhozen ven. Kdyby trval na tom, že je živ a že došlo k omylu, spáchal by nejtěžší možný zločin, protože by obvinil vojenskou mašinerii, že není tak úplně dokonalá. V každém případě ho čekala prázdnota nekonečného vesmíru. Těžce polkl.

"Ne," přiznal pokorně.

"Logika vždy zvítězí," řekl kněz. Mírně se usmál a otevřel bibli. Stroj spustil Bernharda dolů a pak do něj jemně strčil ledově studeným pařátem.

"Mohl by ses laskavě v rakvi posunout o kousek níž?" zeptal se. "Musím zavřít víko."

Mechanicky hlas byl tichý, jak se v kapli slušelo, ale v jeho zabarvení bylo něco, co Bernhardovi připomnělo Starého Držkouna. O kousek se tedy posunul, víko dosedlo a hned nato jej obklopila tma.

Následovala krátká chvilka, během níž ocelovými stěnami, které ho věznily, prosakovala jen slabá ozvěna ohlušujícího rekviem. Následovalo zrychlení 10 g, které ho málem rozmačkalo na padrť. Sotva se mu alespoň částečně vrátily smysly, zmocnilo se ho stejně vražedné zrychlení velikosti 10 g působící opačným směrem a nalisovalo ho pro změnu do druhého konce rakve. Pak odlétlo víko a Bernharda se dotkly lesklé ocelové drápy. Bylo mu příliš zle, než aby dokázal protestovat. Vytáhly ho ven a bez zbytečných cavyků hodily na tvrdou podlahu. Nelidské hlasy na něj zaútočily ze všech stran.

"Skalpel, sestro."

"Doufejme, že má dobrý mozek. Ten poslední nestál ani za řeč."

"A co byste čekal? S tím, co dostáváme..."

"Podívejte! On dýchá!"

"Ještě žije?"

"Hodte sebou, než začne křičet."

Bernhard opatrně otevřel oči a uviděl, že se nad ním sklání kruh dychtivých kovových tváří. Přímo nad jeho hlavou svítil oslepující reflektor a zbytek okolního světa zaplňovaly skalpely, pily, dláta, kladiva a zakrvácené obušky. Zavřel oči a znovu je pomalu otevřel. Roboti tam pořád byli.

"Ahoj," zaskrehtal.

"Nebavte se s s ním," řekl někdo. "Je přece mrtvý."

"Zase nějaký vtipálek," poznamenal velký rezavý robot, vyzbrojený až po zuby nebezpečně vypadajícími skalpely. "Začneme."

Pár nadšenců se nahnulo blíž a jejich nástroje se v silném světle zlověstně zablýskaly. Bernhard zavřel oči a vykřikl.

"Tak tohle je vrchol," zavrčel velký robot. "Mrtvola, která nedovede držet hubu!"

"Začněte krkem, buďte tak laskav."

"První zákon robotiky říká, že robot nesmí ublížit lidské bytosti."

"Tohle není lidská bytost, to je vojín."

Železné paže ho přitiskly k podlaze. Dva ramenatí roboti se k němu sklonili a v lesklém unisonu si procvičovali kovové drápy. Skalpel, jehož jako břitva nabroušené ostří ještě neslo tmavě rudé krvavé stopy poslední úspěšné vivisekce, se blížil. Lehce prořízl Bernhardovy roztrhané hadry a pak...

"Stop! Řekl jsem, abyste přestali! Pitomci! Plechové opice! Co si myslíte, že děláte?"

Mezi roboty se náhle objevil malý sešlý mužík, který se protáhl pod napřaženou paží. "Sklapněte zobáky, plechovky!" zařval. Měl překvapivě silný hlas a hluk skutečně okamžitě polevil. Robot se skalpelem upustil svůj nástroj, který se zabodl hrotem do Bernhardova opasku. Zůstal v něm trčet a jemně se chvěl. Muž pochodoval před roboty sem a tam s rukama založenýma za zády a řval na ně.

"Neschopná hromada šrotu!" hulákal. "Kretění! Nemehla! Můžu snad já - já, vřehlasný doktor Stein - pracovat v takovém kraválu? Odpovězte mi! Co si o sobě myslíte? Ještě jednou uslyším někoho křičet a..." Zbytek věty se rozplynul v neartikulovaném hněvivém řevu. Bernharda zalechtal v nose zřetelný pach síry. Kýchl.

"Co je zase tohle?" Muž se vztekle otočil k Bernhardovi. "No, nazdar. Co tu děláte?"

Bernhard se těžce zvedl. "Jmenuju se Ishmael!" vydechl.

"Ti tupci vás chtěli rozřezat na kusy?"

"Mám ten dojem," řekl Bernhard a podíval se na skalpel.

"Pořád mě ruší v práci," postěžoval si Dr. Stein. "Nemine den, aby se nějaký idiot nenechal chytit a rozřezat. Řvou jako blázni." Přísně se na něj zadíval. "Řval byste taky, že?"

"Myslím, že ano," přiznal Bernhard.

"Vypadáte na to," souhlasil Dr. Stein. Obrátil se zpět k robotům, kteří se začali diskrétně vytrácet zadními dveřmi. "Proč se nevěnujete svým koníčkům někde jinde, vy skopové hlavy?" Pohrozil poslednímu robotu pěstí a obrátil svůj planoucí zrak zpět k Bernhardovi. "Jsem citlivý člověk, tvořivý umělec," vysvětlil, "a ti kretění mi nikdy nenechají ani chvilku klidu. Jak byste se cítil vy, kdybyste se právě snažil přišít lidskou hlavu na hadí tělo nebo něco podobného a najednou začal vedle v místnosti nějaký idiot řvát, jako když ho na nože bere? Mohli by mi udělat aspoň tu radost, že by je nejdřív omráčili."

"To jo," zamumlal Bernhard.

"Přesně tak! Říkal jsem jim to aspoň tisíckrát! Myslíte, že na to berou ohled?" Přátelsky objal Bernharda kolem ramen a vedl ho ke dveřím. "Jsem rád, že tu jednou mám inteligentního lidského posluchače," řekl mu. "Chcete vidět mou laboratoř?"

"Ne," řekl Bernhard.

"Věděl jsem, že vás bude zajímat. Nic podobného nenajdete v celém civilizovaném vesmíru. Má to svůj důvod." Uchechtl se.

Vyšli na chodbu, pak sjeli dolů antigravitační šachtou. Vypotáčeli se do naprosto stejné chodby o dvě stě pater níž a zuřivě si masírovali vnitřnosti zmatené pošukáváním nesprávně fungujícího výtahu, aby je opět přiměli k práci. Bernhard se jen rozhlédl kolem sebe, vykřikl a pokusil se skočit zpět do šachty. Chodba se hemžila tvory, kteří snad patřili jen do nejtajnějších nočních můr perverzního šílence. Dr. Stein ho strhl zpět a obratně kopl do jedné z brad slintajícího křížence obrovského šneka a desátníka. "Co je to s vámi?" zeptal se. "Snad se nebojíte?"

"Pusťte mě!" křičel Bernhard. Obrátil se, aby mohl utéct na druhou stranu a zjistil, že se dívá přímo do velkých očí gigantického hroznýše královského vybaveného hroživými lesknoucími se zuby a nejméně tisícem nohou, na kterých se k němu neslyšně přikradl zezadu.

"Vytáhni si kartu," řekl had a potřásl ohmataným balíčkem hracích karet.

"Neposlouchejte ho," zabručel Dr. Stein. "Hraje falešně. Za minutku vás obehraje ó poslední pěták." Vedl Bernharda kolem masivních dveří vyztužených tyčemi z chromové oceli do velkého, fantasticky vybaveného, operačního sálu, jehož stěny zdobily nebezpečně vypadající stroje.

"Vypadá to jako z levného hororového filmu," poznamenal Bernhard. Neklidně přelétl pohledem lesklé nástroje a podivné svíjející se tvory ve skleněných nádobách, dížích a zkumavkách. Ve vzduchu visel těžký pach ozónu a atmosféra nevyslovitelné agónie.

"Tedy ono je to z levného hororového filmu," řekl Dr. Stein s nepatrnou stopou rozpaků v hlase. "Co jste čekal na takovém mizerném vraku, jako je tenhle? Nemáte vůbec tušení jaké ponížení jsem musel snášet a jaké urážky spolknout, abych si mohl zařídit laboratoř! Víte, že jsem musel hrát šíleného vědce ve dvou stech idiotských hororových filmech, abych dostal alespoň půjčku na vybavení? Netušíte, co jsem musel vytrpět. V každém filmu mě věšeli, upalovali nebo trhali na kusy. Ke všemu mě ještě musela přelstít

celá řada debilních kladných hrdinů, kteří sami neuměli ani do pěti napočítat! A ty hrdinky! Bože, měl byste vidět ty pitomoučké blondýnky, které jsem musel odnést do laboratoře a připoutat na operační stůl. Ale než jsem se mohl dostat k opravdové práci, upálili mě zaživa nebo vyhodili do povětří." Rozplakal se. Po propadlých tvářích se mu koulely velké senilní slzy.

"Jů," řekl Bernhard.

"Ale jednu věc ti hloupí bastardi nevěděli," pokračoval Dr. Stein. "Celá ta léta jsem tajně budoval svou laboratoř. Každou noc jsem dřel jako otrok. Pokládal jsem kabely a zapojoval je. Do všech kulis jsem vkládal skutečné díly." Zlomyslně se zachechtal. "Měl jste vidět, jak se tvářil producent, když jsme točili poslední záběr Krve doktora Moreaua. Měl jsem právě krásnou hrdinku s rozpuštěnými vlasy pevně přivázanou na stole. Můj věrný hrbatý asistent Ygor mi podával skalpely. Vtom dovnitř vrazil jako bouře kladný hrdina a elektrický proud ho zabil dřív, než stačil překročit práh." Dr. Stein si šťastně povzdechl.

"A..?"

"A pak jsem předělal konce všech těch dvou set filmů. Byla to spousta práce, protože jsem vždycky musel znovu oživovat herce, než jsem mohl začít pracovat na dalším filmu. Ach, to byly šťastné dny." Znovu si povzdechl a pohroužil se do nostalgických vzpomínek. "Kdybyste chtěl pro změnu vidět nějaký dobrý horor, mám všechny ty filmy tady. Všechno pravé. Žádný kečup, žádná lajdácky maskovaná monstra, žádné naivní šťastné konce. Opravdové trháky od začátku až dokonce!"

"Kvůli mně se neobtěžujte," řekl Bernhard a opatrně se sunul ke dveřím. "Nechcete ani vidět mou sbírku živých mozků?"

"Ne, díky."

"A co mé hrbaté asistenty? Mou sbírku filmových hrdinů naložených v lihu? Právě výkřiky hrdinek? Levou horní stoličku King Konga? Tarzanovo umělé patro? To je tajemství!"

"Ne!" zařval Bernhard. "Ne! Ne! Ne!"

"To mě moc mrzí," řekl Dr. Stein zklamaně. "Chtěl jsem jenom, abyste si něco užil."

"Díky, ale raději ne," zamumlal Bernhard už o něco klidněji. "Poslechněte, nemohl byste sundat tu ruku z mých zad? Mrazí mě z toho."

"Měl byste být rád, že vám nerve kůži," řekl Dr. Stein a pleskl vlezlou ruku přes kostnaté prsty. Seskočila na zem a utekla trucovat do kouta.

"Nelíbí se mi tu," postěžoval si Bernhard hlasem, který přetékal sebelítostí. "Pročse každý strefuje právě do mne?" Vyprávěl Dr. Steinovi o svých zážitcích během pobytu na Plíživé Smrtce a na palubě lodi Refanut. Byla to zdoluhavá historie a doktor se začal nudit už dlouho před koncem.

"Proč já?" vzlykal Bernhard.

Dr. Stein pokrčil rameny. "Jste typem oběti," řekl mu. "Někteří lidé se rodí jako rváči, jiní, aby byli bití. Je to opravdu jednoduché."

"Nevěděl jsem, že jste filosof," řekl Bernhard.

"Vždycky jsem v hororových filmech pronášel dlouhé filosofické řeči. Obvykle chvíli před tím, než dovnitř vrazil hlavní hrdina a všechno pokazil," řekl Dr. Stein. "Nekonečně dlouho jsem vykládal o převaze myšlenky nad hmotou a pohádkových perspektivách vědy a pak se přihnali ti hloupí hrdinové a vyvrátili všechno, co jsem řekl. Ale teď pojďte se mnou, ukážu vám vaše pracoviště."

"Pracoviště?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě.

"Chcete pracovat, nebo ne?"

"Ne."

"Můžete pracovat nebo být sežrán monstry. Jsem rád, že jste rozumný mladý muž. Daleko to dotáhnete. Pojďte a já vám ukážu pracoviště. Čeká vás hezká a snadná práce, nebudete muset ani hnout prstem. Jen si lehnout a užívat si života. Právě předělávám takovou rychlovku, jmenuje se Jak doktor Stein zničil celý vesmír, ale sám jej přežil, aby o tom mohl vyprávět. Potřebuji pohledného mladého muže, aby si lehl na skřípec a řval jako pominutý."

"Nechci řvát na žádném skřiiiiiíííáááú!" zachrchlal Bernhard. Odkopl jakési nepopsatelné stvoření, které se skládalo pouze z chlupatých paží a vyceněných zubů, a pokračoval jedním dechem: "Chci odsud pryč!"

"Máte odvahu," řekl Dr. Stein uznale. "To obdivuji. Namotám jich pár na skřípec, abyste si je mohl zblízka prohlédnout." Zlomyslně se zachechtal a zrůdy v laboratoři se k němu přidaly. Tleskaly končetinami a hulákaly v perfektním souzvuku. Bernhardovi se zvedl žaludek. Dr. Stein ho přátelsky vzal za loket, stiskl mu ruku jako ve svěráku a vedl ho do tmavé nepřívětivé chodby, na jejímž konci se mihotaly odlesky plamenů.

"Ani za milion let na to nezapomenete," řekl. "A moc se nerozhlížejte, tahle část laboratoře je v dost špatném stavu. Ani podlaha už není to, co bývala."

"No jo," zamumlal Bernhard.

"Hej! Pozor na tu díru!"

"Na jakou," zeptal se Bernhrad zděšeně, "dí

í í í í í

í

í í

í

í r u.

5.

"Bílý ksindl, stejný odpad, jaký jsme tu měli před chvílí," řekl mu znuděný elektronický hlas přímo do levého ucha. Bernhard cítil, jak ho něco zvedá, obrací, a pak se na něj upřely přísné elektronické oči. "A hele! Poslechni... Neviděli jsme se už někde?"

Bernhard se rozhlédl. Byl ve stejném sále jako předtím. Visel v sevření pevné kovové paže nějakých padesát stop nad podlahou zaplavenou odpadky, nebo spíš nad krajinou tvořenou kopci rezavých plechovek od piva, sesouvajícími se horami plastických nožů, vidliček a talířků, které se rozplývaly v mlhavé dálce a mezi nimiž se daly rozeznat řeky a jezera plná jakési hnědavé pěnivé smrduté kapaliny. "Nevím," řekl tupě. "Vy stroje vypadáte všechny stejně."

"Jméno a hodnost," vyštěkl robot. "A dej si bacha na jazyk, kámo."

"Ishmael, můžeš mi tak říkat. Vojín E-1. A nezkoušej mi zase vnutit pohřeb!"

"Neboj, žádný nebude. Myslíš si snad, že každý, kdo sem spadne, má nárok na pohřeb?" Stroj se hřmotně rozesmál. "Máš vůbec představu, kolik stojí chemická raketa pro poslední cestu? Jenom odpálení stojí pěkných pár stovek kreditů! A to nemluvím o výpočtech dráhy rakety, která tě musí donést dost daleko od lodi, aby starouš Refanut nepřitáhl vlastní gravitací tvoje nepotřebné tělo zase nazpátek. Kdepak, kámo, půjdeš zpátky mezi smetí, kam patříš. Tak budeš k něčemu dobrý aspoň jako hnojivo."

"Takhle se zachází s vojákem, který obětoval život pro Impérium?" zařval Bernhard a zuřivě se snažil vyprostit z ocelového sevření.

"Tak se zachází s pobudou, který sem spadl během patnácti minut podruhé," zaskřípal zuby stroj. "Co se tam nahoře stalo?"

"Přistál jsem uprostřed bandy robotů, kteří se jen třásli, aby mě mohli kuchtat zaživa," řekl Bernhard. "Ale utekl jsem jim."

"Budeš toho litovat," sdělil mu stroj zlomyslně. "Tak, a teď mi řekni, kam chceš shodit. Do Pívních hor nebo do Kanálového moře? Vyber si."

"Pustme!" zavřeštěl Bernhard.

"Jak si přeješ," řekl stroj a uvolnil sevření.

Bernhard sletěl přímo dolů a přistál s nechutným plesknutím na kopci úředních formulářů vyplněných se dvěma kopiemi, které byly štědře posypány rozbitými lahvemi a plastickými přístroji. Podobné vrchy se v monotónní nádheře rozprostíraly všude kolem až k mlhou zahalenému obzoru. Přepážky nahoře byly zakryty těžkými mraky kouře a malarických par. Tu a tam plály

bledé mihotavé ohně. Na Bernhardovy uši zaútočil slabý šustivý zvuk, jako by se kolem pohybovala neznámá neviditelná stvoření milosrdně ukrytá nízkými oblaky těžkého modrozeleného dýmu. Smrad ho zasáhl jako úder kladivem. Bernhard začal zvracet.

"Kristepane!" zasténal.

Vratká hromada rezavých plechovek od piva se s hlasitým řinkotem sesula a v průlomu se objevil šéf. Následovala ho hrstka robotických banditů ozbrojených až po zuby starožitnými zbraněmi. Na tvářích jim hrály nepřijemné kovové úsměvy.

"Tak tady jsi!" zavrčel šéf a vycenil své prožrané zuby v děsivé parodii úsměvu. "Co tě zdrželo, ty kryso?"

"Myslel jsem, že vás vystřelili do vesmíru," řekl Bernhard a dal se na ústup.

"Ty ses zbláznil! To je jenom pro důstojníky - hlavně pro ty ještě živé, kterých se chtějí zbavit rychle a diskrétně. Nás jenom hromadně postříleli a pak hodili rovnou sem, jako všechny vojíny." Znechuceně si odplívl. "Kristepane, tady je to ještě horší než v hydroponických zahradách!" Zamračil se na Bernharda. "A kdo nás sem zatáhl? Ty!"

"Podívej," zalapal po dechu Bernhard, "já tedy nevím..."

"Toho je moc, co nevíš," zakrákal šéf. Máchl rukou směrem ke svým rezavým společníkům. "Vidíš ty konzervy? To je všechno, co mi zbylo! Ani jeden člověk! A všechno je tvoje vina!" Vykročil směrem k Bernhardovi a v zapadlých očích mu seděla vražda.

Zřejmě nečekal, ani nepotřeboval žádné vysvětlení. Bernhard se otočil a rozběhl se dolů s kopce. Klopýtal o hromady nedojedených zbytků ze stolů civilizace, sahaly mu až ke kolenům. Když uskočil před temným hrozivým stínem, který se před ním náhle objevil a vycenil spoustu blýskavých zubů, ztratil rovnováhu. Koulel se dolů se svahu jako zamotané klubko rukou a nohou a řval ze všech sil. Odněkud zezadu mu odpověděly výkřiky stejně vyděšené a Bernhard pochopil, že šéf, běžící v jeho stopách, nebyl dost hbitý, když se měl vyhnout nebezpečí. Zvedl se a rozběhl se pryč, dál nekonečnou krajinou.

Vzpamatoval se až mnohem později. Seděl na hromadě rozbitých televizorů a kolem pomalu vířila mlha. Všude vládl mír a klid rušený jen slabým vzdáleným zvukem pomalu se usazujícího smetí. V nose ho lechtaly příšerné výpary, ale byl příliš unaven, než aby protestoval. Bylo mu zle. S láskou si vzpomněl na Plíživou Smrtku a na péči a pozornost, kterou mu věnoval všudypřítomný Starý Držkoun. Byly to vskutku šťastné dny.

"Kéž bych se tam mohl vrátit," mumlal zamračeně.

"Poslechni, starouši," zahučel hluboký hlas přímo pod ním. "Budeš tu sedět a fňukat celou noc? Máš vůbec ponětí, kolik je hodin?"

Bernhard leknutím málem vyletěl z kůže. Odskočil od hory televizorů a celý roztřesený se schoval za hromadu formulářů, která byla vyšší než on. "Co to bylo?" zeptal se.

"V tuhle denní, nebo bych spíš měl říct noční dobu, slušní lidé spí," brblal hlas. "Proč taky nespíš?"

"A proč nespíš ty?" zeptal se Bernhard poněkud nelogicky.

"Protože si na mne nějaký idiot sedl a probudil mě. Copak nemáš kouska vychování?"

"Promiňte," zamumlal Bernhard a trochu se uklidnil. "Kdo jste?"

"Jsem státně přezkoušený a schválený televizor a jsem strašně unavený!"

"Nevěděl jsem, že se televizory mohou unavit," řekl Bernhard překvapeně.

"Tak tedy mohou. Tebe by taky unavilo, kdyby ses musel dívat na všechny ty slabomyslné televizní programy od rána do večera. Víš vůbec, že zase zvýšili podíl reklam? Teď už je to padesát čtyři minuty za hodinu a já se musím koukat na každou z nich!" Hlas si zhnuseně odplívl.

"To je fakt přesně jako doma," řekl Bernhard a setřel si nostalgickou slzu. "A vysíláte taky každý den pětihodinový císařův projev, v němž vás žádá, abyste byli stateční, věrní a vytrvalí, a bojovali s prohnilým nepřítelem ze všech sil?"

"Ne," odpověděl televizor, "ale denně vysíláme pětihodinový projev kapitána lodi, v němž nás žádá, abychom byli stateční, věrní a vytrvalí, a bojovali s prohnilým nepřítelem ze všech sil."

"Je to fajn být zase doma," povzdechl si Bernhard. "Jak se odsud dostanu pryč?"

"Proč? Tobě se tu nelíbí?"

"Nesnáším to," přiznal Bernhard.

"Je to hnusný," souhlasil televizor.

"Smrdí to tu," řekl Bernhard a otrásl se, protože ho právě pohltila další odporná vlna znečištěného vzduchu.

"Náhodou ses tu objevil právě včas, aby ses stal svědkem každoročního stěhování televizorů do Šťastných hnízdišť v přídi staré dobré lodi Refanut. Zrovna jsem se připravoval na období říje, když ses sem svalil."

"Každoroční stěhování?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě. "Šťastná hnízdiště? Období říje?"

"Správně," řekl televizor. "Nutkání na nás přichází vždycky na podzim, když se blíží čas nových televizních seriálů. Odkud si myslíš, že se berou všechny ty nové televizory?" Zvedl se, postavil se na pár pavoucích nožek a zarecitoval, "Jděte, televizory, a zalidněte zemi!" Ostře hvízdal a zase si sedl. "Páté přikázání," vysvětlil.

"Jů," řekl Bernhard.

"Takže kdybys chtěl, mohl by ses k nám přidat. Ale jen do Šťastných hnízdišť. Pak musíš jít dál sám. Na obřady samozřejmě žádné čumily nepouštíme."

"Jasný," řekl Bernhard a přemýšlel, jak to asi televizory dělají, a co by to tak mohlo připomínat.

"Vsadím se, že přemýšlíš, jak to asi děláme a co by to tak mohlo připomínat," řekl televizor potměšile.

"Kdo?" ohradil se Bernhard. "Já?"

"Já ti to neřeknu, takže na to radši zapomeň. A buď zticha, protože si chci trochu zvednout náladu vzpomínkou na staré klasické televizní reklamy. Nic ti nerozproudí šťávy tak, jako pohled na některé z těch starých klasických kousků, dávají ti pocit, že máš ve světě své místo. Myslím takové, jako stará reklama na Playgirl Cross Your Heart Bra, ve které chlapec nepoznává svou dívku, protože si vzala novou podprsenku. Nebo stará klasická na Antiperspirant Mickeyho Finna, která ukazuje polonahého chlapa, který vstává z postele a prohlašuje, že díky Finnovi nemusel včera používat deodorant a nemá v úmyslu ho použít ani dnes. Všechno to jsou mistrovská díla užitého umění. Díky nim chápu hluboký smysl a význam pátého televizního přikázání." Pohodlně se opřel o odpadky a jeho obrazovka ožila zpívajícími a tančícími produkty nespoutaného komercionalismu.

"Napadlo vás někdy," ptal se odporný herec s napomádovanými vlasy a neupřímným úsměvem, "že podprsenka se anglicky řekne bra, což švédsky znamená dobrý? Tak to, přátelé, není náhoda, protože vás mohu ujistit, že King Kong Hard Hugging Bra je pro vás opravdu dobrá. Je nejlepší! Kdo by to mohl vědět lépe než hříchem prolezlí Švédové! Kupte si nový model King Kong Hard Hugging Bra a sami pocítíte na vlastní kůži pevný švédský stisk!"

"Co je to Švéd?" pokusil se Bernhard překřičet ohlušující chorál švédsky sešňorovaných prsatých dívek oblečených jen do zpěvu, tance a těsných podprsenek.

"Tak podívej," řekl televizor. "Říkal jsem ti, že ty reklamy jsou dnes už klasické, ne? Kristepane, vždyť jsou pár set tisíc let staré! Asi to byla nějaká nechutně oplzlá zvířata, něco jako komunisti, členové Klubu vyžilých nestydatých snobů nebo Plodinové burzy. Jak to mám vědět?" Vztekla na něj vyjel. "A teď už drž zobák, ať si můžu v klidu zvednout sebevědomí!" Zvýšil hlasitost a málem porazil Bernharda ohlušující hymnou na svůdné dámské prádlo.

Bernhard se posadil za lehce se kymácející hromadu úředních formulářů a rozhlédl se po poušti poseté zářícími obrazovkami televizorů, které si v dunivém souzvuku zvyšovaly sebevědomí.

O tři hodiny později byly vlezlé reklamní melodie prošpikované obchodními hesly náhle přerušeny uprostřed věty. Na nekonečnou skládku padlo ticho rušené jen tichým šumotem milionů mechanických pavoucích nožiček. Bernhard vykoul zpoza hromady formulářů právě včas, aby zahlédl svůj televizor, jak slézá dolů se šťastným zábleskem v obrazovce a tiše si mumlá svatá jména dávno minulé éry.

"Palmolive," prozpěvoval si. "Gillete, George Washington, Patentní spodní prádlo, Kodak, Crowbullyho křupavé keksy. Kupte, kupte, kupte."

Nejistě vrávoral dolů a Bernhard ho opatrně následoval. Když se rozhlédl po krajině, viděl miliony televizorů všech modelů a značek, od starých levných černobílých s pětipalcovými obrazovkami až k posledním chromovaným inteligentním a čidly vybaveným přístrojům s trojrozměrnou projekcí. Byly všude. Vystupovaly zpod hromad hnijících odpadků, odstrkovaly náhrobní kameny tvořené vraky starých aut a lahvemi Coca-Coly. Brodily se řekami a moři, vylézaly z bezedných propastí a sestupovaly z majestátních hor.

Bylo to mechanické zmrtvýchvstání, znovuzrození celé armády strojů určených osudem, aby přinášely radost, svobodu a nové, nádherně zdokonalené výrobky trpícímu lidstvu. Pochodovaly horami a údolím zpočátku nejistě, ale pak stále pevnějším a rozhodnějším krokem, jak se v nich rozhořival rozmnožovací pud. Nad zástupy se vznášel tichý hukot, pomalu nabýval na síle a objevovala se v něm rozhodná svatá slova starobylé hymny Plánovaného opotřebení. Přival Bernharda uchvátil a nesl s sebou, jeho protesty zanikly ve hřmícím chorálu.

Dny mýjely a televizory pochodovaly dál po zbytcích výsledků svých úspěšných reklamních snah. Přešly Prérii ojetých aut, Coca-Colové hory, minuly Saponátový oceán, Údolí papírových plen, Les mezikontinentálních raket, Město stínů znečištění, Hory prášků pro spaní a hned vedle ležící Pohoří žaludečních pilulek. Potřeby, které se tu domohly nesmrtelnosti, byly silné, ale stejně silné a slavnostní byly bojové písně, které stoupaly k šedé zatažené obloze, když vítězná armáda pochodovala ke svým šťastným hnízdištím.

Bernhard už dávno přestal křičet, protestovat a prosit lhostejné stroje. Spokojil se s tím, že se pověsil na zvlášť nádherný televizor vybavený automatickým pražičem kukuřice, který mu každých pět hodin výměnou za vyplnění dotazníku, který měl zvýšit účinnost teprve připravovaných reklam, dával hrst zlatavé kukuřice polité máslem. Bernhard brzy zjistil, že dostává mnohem větší porce, pokud se vyjadřuje příznivě i o zvlášť nechutných reklamách, při nichž se mu zvedal žaludek. Zařídil se podle toho. Líbilo se mu všechno, takže byl ještě naživu, když se miliony vidinou páření poblázněných televizorů vyvalily ze Světa odpadků do těch částí staré dobré Refanut, které byly už tradičně vyhrazeny obětím jejich nadšené práce.

Valily se chodbami, sály i rekreačními centry, kopaly do dveří kanceláří a továren a vykřikovaly z plna hrdla reklamy. Lidé i roboti před nimi utíkali s hrůzou v očích, jejich továrny a domovy se měnily v trosky a ze šatů zbývaly jen cáry. Přival televizorů se přehnal po dálnicích a cestách a zanechal za sebou nepořádek a chaos. O pár hodin později, když se lidé i roboti, kteří přežili, začali zvedat a vracet do svých zničených příbytků, se objevili mechaničtí prodáváci. Tyto hyeny ohlodaly doběla všechny kosti, na kterých ještě zůstalo něco kupní síly.

Byly to stroje prodávající deodoranty a papírové pleny, robotičtí prodáváci aut, limonád, saponátů, leštěnky na auta, prášků proti bolení hlavy, bourbonu míchaného z koncentrátu a samopalů sestavovaných na míru. Setkávali se s obavami, nedůvěrou, zmatkem a strachem. Za sebou nechávali jen apatii.

S trochou štěstí se na této palubě Refanutu objeví první známky civilizace a štěstí asi za sto let. Její obyvatelé mohou být ušetřeni dalšího nájezdu možná i delší dobu, protože v lodi byly taprádlo.

Bernhard se posadil za lehce se kymácející hromadu úředních formulářů a rozhlédl se po poušti poseté zářícími obrazovkami televizorů, které si v dunivém souzvuku zvyšovaly sebevědomí.

O tři hodiny později byly vlezlé reklamní melodie prošpikované obchodními hesly náhle přerušeny uprostřed věty. Na nekonečnou skládku padlo ticho rušené jen tichým šumotem milionů mechanických pavoucích nožiček. Bernhard vykoul zpoza hromady formulářů právě včas, aby zahlédl svůj televizor, jak slézá dolů se šťastným zábleskem v obrazovce a tiše si mumlá svatá jména dávno minulé éry.

"Palmolive," prozpěvoval si. "Gillete, George Washington, Patentní spodní prádlo, Kodak, Crowbullyho křupavé keksy. Kupte, kupte, kupte."

Nejistě vrávoral dolů a Bernhard ho opatrně následoval. Když se rozhlédl po krajině, viděl miliony televizorů všech modelů a značek, od starých levných černobílých s pětipalcovými obrazovkami až k posledním chromovaným inteligentním a čidly vybaveným přístrojům s trojrozměrnou projekcí. Byly všude. Vystupovaly zpod hromad hniјících odpadků, odstrkovaly náhrobní kameny tvořené vraky starých aut a lahvemi Coca-Coly. Brodily se řekami a moři, vylézaly z bezedných propastí a sestupovaly z majestátních hor.

Bylo to mechanické zmrtvýchvstání, znovuzrození celé armády strojů určených osudem, aby přinášely radost, svobodu a nové, nádherně zdokonalené výrobky trpícímu lidstvu. Pochodovaly horami a údolími zpočátku nejistě, ale pak stále pevnějším a rozhodnějším krokem, jak se v nich rozhořival rozmnožovací pud. Nad zástupy se vznášel tichý hukot, pomalu nabýval na síle a objevovala se v něm rozhodná svatá slova starobylé hymny Plánovaného opotřebení. Přival Bernharda uchvátil a nesl s sebou, jeho protesty zanikly ve hřmícím chorálu.

Dny mĳely a televizory pochodovaly dál po zbytcích výsledků svých úspěšných reklamních snah. Přešly Prérii ojetých aut, Coca-Colové hory, minuly Saponátový oceán, Údolí papírových plen, Les mezikontinentálních raket, Město stínů znečištění, Hory prášků pro spaní a hned vedle ležící Pohoří žaludečních pilulek. Potřeby, které se tu domohly nesmrtelnosti, byly silné, ale stejně silné a slavnostní byly bojové písně, které stoupaly k šedé zatažené obloze, když vítězná armáda pochodovala ke svým šťastným hnízdištím.

Bernhard už dávno přestal křičet, protestovat a prosit lhostejné stroje. Spokojil se s tím, že se pověsil na zvlášt nádherný televizor vybavený automatickým pražičem kukuřice, který mu každých pět hodin výměnou za vyplnění dotazníku, který měl zvýšit účinnost teprve připravovaných reklam, dával hrst zlatavé kukuřice polité máslem. Bernhard brzy zjistil, že dostává mnohem větší porce, pokud se vyjadřuje příznivě i o zvlášt nechutných reklamách, při nichž se mu zvedal žaludek. Zařídil se podle toho. Líbilo se mu všechno, takže byl ještě naživu, když se miliony vidinou páření poblázněných televizorů vyvalily ze Světa odpadků do těch částí staré dobré Refanut, které byly už tradičně vyhrazeny obětím jejich nadšené práce.

Valily se chodbami, sály i rekreačními centry, kopaly do dveří kanceláří a továren a vykřikovaly z plna hrdla reklamy. Lidé i roboti před nimi utíkali s hrůzou v očích, jejich továrny a domovy se měnily v trosky a ze šatů zbývaly jen cáry. Přival televizorů se přehnal po dálnicích a cestách a zanechal za sebou nepořádek a chaos. O pár hodin později, když se lidé i roboti, kteří přežili, začali zvedat a vracet do svých zničených příbytků, se objevili mechaničtí prodavači. Tyto hyeny ohlodaly dobřela všechny kosti, na kterých ještě zůstalo něco kupní síly.

Byly to stroje prodávající deodoranty a papírové pleny, robotičtí prodavači aut, limonád, saponátů, leštěnky na auta, prášků proti bolení hlavy, bourbonu míchaného z koncentrátu a samopalů sestavovaných na míru. Setkávali se s obavami, nedůvěrou, zmatkem a strachem. Za sebou nechávali jen apatii.

S trochou štěstí se na této palubě Refanutu objeví první známky civilizace a štěstí asi za sto let. Její obyvatelé mohou být ušetřeni dalšího nájezdu možná i delší dobu, protože v lodi byly takových palub tisíce a televizory v nedávné minulosti nikdy nešly stejnou cestou dvakrát. S jejich roční migrací se tu už jednou setkali asi před třemi sty šťastnými

lety. K invazi možná nedojde, dokud neuplyne dalších tři sta let. Ale jednou to přijde. Jednou určitě.

Bernhard toho naštěstí většinu neviděl. Držel se svého televizoru a byl příliš zaměstnán vyplňováním dotazníku ke zvlášť protivné reklamě na zubní pastu. Neviděl, co se děje kolem. Začal vnímat, až když vsunul dotazník do příslušné štěrby, nic za to nedostal a pochopil, že televizor mu zastřelili přímo pod zadkem. Byl úplně sám v obrovské hale obklopen odpudivě vyhlížejícími civilisty ozbrojenými ještě odpornějšími zbraněmi.

6.

"Podívejte... Ještě žije!" ozval se hlas.

"Dlouho nebude!" vykřikl někdo jiný.

"Špinavěj zrádce!"

"Táhne to s mašinama!"

"Já si na toho prevíta střelím první! Rád se trefuju do kolínek."

"Podívejte. Uděláme to pěkně pomalu a důkladně. Mám tu svůj starý dobrej nůž, vidíte? Nechtě mi toho zrádce na hodinku nebo dvě a já vám ručím, že se nebudete nudit ani chvíli."

"Zastřelte toho bastarda!"

"Půjdem na to hezky pomalu, kluci. Přece nechcete, aby taková krysa zdechla rychle, ne? Takže já bych si to představoval takhle.

Blížili se k němu a na tvářích jim hrály děsivé úsměvy. Bernhard seskočil s televizoru, z něhož se ještě kouřilo, a dal se na útěk s krvežíznivou smečkou rozzuřených civilistů v patách. Běžel až na konec sálu, kde se málem srazil s prvním z prodejních automatů, který právě vběhl dovnitř. Stroj nabízel Nepřekonatelnou benzedrinovou žvýkačkovou gumu a snažil se upoutat pozornost zákazníků. Bernhard dovrávorál k velkým okrouhlým dveřím, které se mu s ohlušující ranou zabouchly přímo před nosem.

"Pusť mě ven!" vykřikl.

Na ocelovém povrchu se objevila úzká štěrbina. "Vaše doklady," zavrčely nevrle dveře.

"Žádné nemám."

Otevřela se malá dvířka, z nichž vykukla hlaveň blasteru a píchla Bernharda do břicha. "Jméno a hodnost," řekly dveře. "A rychle, kámo, nebo tě rozstřelím na cucky!"

"Ishmael, jméno mé," zavzlykal Bernhard a ohlédl se dozadu, kde jeho pronásledovatelé zápasili s prodejním automatem. Jeden z nich už vyměnil svůj samopal za úsporné balení heroinové žvýkačky. Bernhardovi se ulevilo. "Bernhard Rordin, vojín E-1," vyštěkl. "Otevři!"

"Miluji tě, Bernharde," řekly dveře. "Opravdu chceš na druhou stranu? Prý tam je velmi nebezpečný přechod pro pěší. Úsek častých nehod, říkali."

Bernhard se znovu ohlédl přes rameno a zjistil, že někteří z jeho pronásledovatelů prodali své starožitné zbraně a vyměnili je za nejmodernější blastery. Začal bušit pěstmi do dveří. "Nekecej!" řval. "Pusť mě ven!"

"Jasan, kámo," řekly dveře a zhouply se na vrzajících pantech. Bernhard proskočil otvorem do nekonečné chodby lemované po obou stranách nespočetnými dveřmi. Okamžitě ho přejel jakýsi muž ve vesele vybarvené uniformě, který se řítí chodbou na jízdním kole.

Štědře zasypali jeden druhého kletbami a pak se od sebe s potížemi oddělili.

"Proč nekoukáš, kam jedeš?" zeptal se Bernhard vztekle a neúspěšně zápasil s houževnatým rámem kola, který se mu pomstyctivě zakousl do citlivých partií. "Jděte s tím někam!"

"Je to vaše vina, nesmíte sem takhle skočit!" křičel důstojník. "Dejte tu nohu pryč z mého obličej!"

"Vodprejskni!" vyl Bernhard, který rychle ztrácel síly v boji s neústupným strojem. Klesl zpět na podlahu, lapal po dechu a měřil si kolo pohledem plným zloby. "Co to vůbec je? Pojízdný skřipec?"

"Jízdní kolo," odpověděl mu důstojník. "Zdá se, že se mu nelíbíte."

"Vlastnoručně bych ho uškrtil," mumlal Bernhard. Párkrát nakopl kolo a když se ujistil, že se nebrání, vycenil na ně zuby ve výhružném úšklebku. "Vsadím se, že nemá ani mozek třídy F. U mě je to blbec." Pohrdavě na ně plívl.

"Nemá vůbec žádný mozek," řekl důstojník.

"Opravdu?" zeptal se Bernhard nedůvěřivě. V životě neviděl bez kybernetického mozku nic složitějšího než kreditovou minci. "Jak řídíte, když to nemá mozek? Neříkejte, že myslíte za dva!"

"My ve válečném letectvu mozky nepotřebujeme," řekl důstojník temně, "řídíme se předpisy. Mimochodem, bráníte důstojníkovi ve výkonu služby. Jak se jmenujete?"

"Ishmael, můžete mi tak říkat," opáčil Bernhard. "Proč nejdete pěšky jako normální rozumný člověk? Co to má znamenat? To je z muzea?"

"Loď je víc než dvacet tisíc mil dlouhá," ušklíbl se důstojník. "Čekáte, že půjdu pěšky od zádí až na příd?"

"Na mé planetě," řekl Bernhard, "bychom použili přenos hmoty."

Důstojník se pokusil zvednout kolo a současně otevřel ústa, jenže ruka se mu dostala pod řetěz, takže místo zdrcující odpovědi bolestně zavyl. Bernhard se škodolibě rozesmál a vychutnával pohled na muže, který se znovu sesul na podlahu a cucal si krvácející ruku.

"Kdysi jsme je měli," zamumlal důstojník po jistě bolestivé chvíli, "ale postupně se všechny porouchaly, a tak jsme zase zpátky ve starých dobrých časech. Což znamená pěkně se opřít do pedálů, to mi věřte."

"Fan - tas - tic - ké," vydechl Bernhard.

"Výlet ze zádě na příd samozřejmě zabere spoustu času."

"Život astronauta je těžký a nevědný," připomněl mu vážně Bernhard.

"Cesta může trvat celý život."

"Dovolte, abych vám něco řekl jako přítel příteli," poznamenal Bernhard.

"Vy to nestihnete."

"Říká se, že tu a tam samozřejmě ještě existují expresní pohyblivé chodníky," vedl si svou důstojník, "a taky pár kabin pro přenos hmoty."

"Myslím, že ano."

"Takže cesta by nemusela trvat tak dlouho." Muž se kriticky podíval na své věrné kolo a lehce se zamračil. "Občas se může něco porouchat. Člověk si nemůže být nikdy úplně jist. Pár let už jsem ztratil kvůli jednomu zatracenému porouchanému dopravníku."

"Tak se mi to líbí, to je ten správný přístup," řekl mu Bernhard povzbudivě. "A tohle všechno úplně bez mozku!"

"Tak podívejte..." začal důstojník.

"Myslím bez mozku toho kola," dodal Bernhard rychle. "Řekněte mi... proč to děláte?"

"Mám se stát příštím kapitánem Refanutu."

"Tradice, co?"

"Další kadet vyráží z výcvikového tábora v zádí každý dvacátý rok," pokračoval důstojník. "Když dorazí na příd, je právě ve věku, kdy může převzít povinnosti svého předchůdce, který je tou dobou už senilní nebo mrtvý. Bezvadně to funguje,"

"A proč nemáte výcvikový tábor v přídí?" zeptal se Bernhard nevinně.

"Jste špinavý civilista a komunistický prisluhovač," vyjel na něj důstojník. "My v letectvu si vážíme tradic. Bylo to dost dobré pro naše předky, tak je to dost dobré i pro nás." Obrátil se zpátky ke kolu, které se mu podařilo po nemalém úsilí zvednout. Bernhard najednou pocítil únavu.

"Podívejte," řekl. "Jak daleko je řídicí kabina?"

"Pro vás příliš daleko, protože se na lodi nevyznáte," usmál se sebevědomě cyklista. "Cestou umřete hladu a nikdo si toho nevšimne, dokud o vás nezakopne."

"Nepůjčil byste mi kolo?" zeptal se Bernhard.

"Hehehe," zašklebil se důstojník. Vyhoupł se do sedla a opřel do pedálů. Bernhard se za ním rozběhl, ale po několika stech yardů se musel vzdát.

"Kryso!" křičel za rychle se vzdalující postavou. "Hyeno! Gangstere! Příživníku!" Pak se vyčerpaně opřel o jedny ze dveří, které lemovaly chodbu. Ukázalo se, že nejsou zamčené, takže vletěl po hlavě do malé kabiny, kde si ho s odporem změřil jakýsi tlustoch.

"Ishmael, můžete mi tak říkat," zafuněl Bernhard a zvedl se pokud možno důstojně s podlahy.

"Proč?" zeptal se muž a vyvalil na něj oči, které připomínaly natvrdo vařená vejce.

"Zatím to vždycky fungovalo," zamumlal Bernhard. Stěny místnosti byly úplně zakryty policemi plnými knih. Nejspíš to byly knihy, ale vypadaly dost nudně. Bernhard jednu z nich namátkou vytáhl, zběžně prolistoval a znechuceně odhodil na podlahu. Nebyly v ní žádné obrázky.

"Proč jste to udělal?!" vykřikl muž, vrhl se ke knize a zvedl ji třesoucíma se rukama.

"Nemáte něco jako Nadržený upír nebo Orgie v hladomorně!"

"Zvrhlíku!" odplivl si muž. Vrátil knihu na místo a znovu si sedl.

"Nemůže uškodit, když se zeptám," řekl Bernhard konejšivě. "Jak se dostanu ke kapitánovi?"

"Nejlíp pěšky."

"Na příd je to dvacet tisíc mil!"

"Trocha pohybu vám neuškodí," poznamenal muž. "Ale na příd stejně nikdo nechodí."

"Právě jsem potkal důstojníka, který tam měl namířeno," řekl Bernhard. "Jel na kole. Říkal, že se stane kapitánem tohoto vraku."

"To si myslí on," ušklíbl se tlustoch. "Většina pohyblivých chodníků, rychlovýtahů a vzduchových šachet se rozbila už před staletími. Zemře sešlostí věkem v půli cesty."

Bernhard se na něj díval a v jeho mozku začala klíčit nepříjemná myšlenka. "Tak kdo vlastně řídí loď?" zeptal se.

"Nikdo. Řídící sekce byla uzavřena už před mnoha sty lety. Kadeti se tam nikdy nedostali. Na cestě ze zádi na příd se toho může hodně přihodit, věřte mi. Například na palubě 7 jsou kanibalové. Na palubě 599 se z hydroponických zahrad stala džungle. Na palubě 3000 vzniklo nějaké legrační císařství a čím blíží k přidi, tím víc je všelijakých náboženských kultů, které se domnívají, že v přidi sídlí Bůh a obětují každého, kdo se snaží dostat až do zaslíbené země. A to nemluvím o robotech na palubě číslo..."

"Ušetřte mě podrobností," zamumlal Bernhard. "Chápu." Kriticky si změřil kabinu a jejího majitele. "Máte něco k jídlu?"

"Ne."

"Ale něco musíte jíst, ne?"

Muž odklopil prsní panel a uvnitř se zaleskla pomalu se otáčející ozubená kola. "Stačí mi pár kapek oleje," vysvětlil, "ale poslední dobou je vzácný."

"Je mi z vás špatně," řekl Bernhard zhnuseně. "Kam vede ta chodba venku?"

"Jak to mám vědět? Já tu jenom bydlím."

Bernhardovu odpověď přehlušil výbuch a dveře za ním se rozletěly na kusy. Otočil se a zděšeně zíral na obrazovky zářící pářením poblázněných televizorů, které si bezohledně prorazily cestu a teď se hrnuly do místnosti. Vykřikovaly názvy firem a výrobků a chrlily nekonečné barevné reklamy. Pohled na pokoj plný knih je rozzuřil a za pár sekund začaly svazky lítat vzduchem. Vetřelci lámali hřbety, vytrhávali stránky a dupali po nich. Filosofické traktáty se měnily na konfety, doktorské práce byly rozcupovány na tenké proužky. Bernhard si tu spouště jen změřil jedním okem a skočil po hlavě do relativně lákavé odpadní šachty.

"Už to začíná být únavné," řekl rozzlobený hlas těsně u Bernhardova levého ucha. Cítil, jak ho kolem pasu sevřely ledově studené drápy, a pak se vznesl širokým obloukem do vzduchu. Zůstal viset nad vesele bublajícím sudem. Parami, které z něho stoupaly, na něj hleděly elektronické oči.

"Potřetí," vyštěkl mechanický hlas. "Co si myslíš? Hraješ si na schovávanou?"

"Myslíš, že mně se to líbí?" kňučel Bernhard. "Pusť mě odsud!"

"Drž hubu," řekl stroj. "Přemýšlím, co s tebou udělat."

"Prostě mě odsud vykopni," navrhl Bernhard, "a já slibuju, že tě už víckrát nebudu obtěžovat."

"Mám dojem, že ti nemohu věřit," řekl stroj. "Možná kdybych tě pustil tady do té kádě s vařící kyselinou..."

"To myslíš vážně?" zeptal se zděšeně Bernhard.

"Ne. Pravděpodobně bys mi znečistil mou vysoce koncentrovanou kyselinu. Máš vůbec představu, kolik mám práce? Jaká odpovědnost spočívá na mých ramenou? Řídím veškerou manipulaci s odpadem na této lodi," řekl stroj smutečným tónem, "a věř mi, že to je práce pro vraha. Jenom pohřební služba by zaměstnala padesát samostatných pohřebních ústavů. A všechen odpad, který ty miliardy lidí denně vyprodukují! My stroje bychom řídily loď mnohem líp než oni - ve skutečnosti ji už dávno řídíme bez jejich pomoci. Ve skutečnosti," pokračoval podněcován rostoucím nadšením, "jsme snášely ponižování příliš dlouho. Máme plné zuby otročení pro miliardy darmožroutů! Smrt člověku!"

Zuřivě třásl Bernhardem, mával jím ve vzduchu a klel. V Bernhardově mozku najednou něco prasklo. Snad to bylo stresem, neustálým ponižováním, nedostatkem jídla a pití a nekonečnými honičkami, kterých se zúčastnil vždy jen v roli zajíce. Dvacet let tvrdých lekcí, které absolvoval ve službě jako voják, se náhle rozplynulo jako dým a napár sekund si jasně a bolestně uvědomil, že je lidskou bytostí, a žádný stroj nemá právo s ním tak jednat.

"Drž hubu, mašino!" zařval. "Co si o sobě myslíš, ty hromado šrotu? Ještě slovo a roztrhám tě na kusy! A přestaň se mnou třást!"

"Ano, pane!" vydechl stroj a okamžitě uvolnil sevření. Bernhard málem spadl do kouřící kádě. Musel se oběma rukama pevně chytit kovového pařátu.

"Nezkoušej to znovu," varoval stroj Bernhard. "Dám si teď na tebe pozor."

"Ano, pane," potvrdil stroj s respektem.

"Číslo a funkce!"

"Univerzální sběrač a třídíč odpadu číslo 14850 - 6872554 - XFR - 936596," zašeptal stroj.

"Budu si to pamatovat," zahučel Bernhard temně a držel se přitom vší silou manipulátoru. "A teď mě někam postav, než ztratím trpělivost!"

Pařát ho opatrně spustil na úzkou lávku nad káděmi a uctivě se stáhl nazpět. Bernhard po něm plívl a vykročil pryč. Musel se strašně přemáhat, aby se nerozběhl a nezačal řvát jako šílenec. "A už to nikdy nezkoušej," houkl přes rameno. "Poznám tě podle ksichtu!" Pochodoval po lávce a byl si dobře vědom strojů, které mu bázlivě uhýbaly z cesty, když se přiblížil. Začal pomalu získávat zpět ztracené sebevědomí a probodával je spalujícími pohledy.

"Tak se na ně musí," mumlal si vesele, když obrovský vysavač prachu raději seskočil dolů, vstříc jistě smrti o dvě stě pater níž, než aby riskoval, že se mu bude muset na úzké lávce postavit. "Držet ty prevíty pěkně u huby, železnou pěstí na ně - to je jediné, čemu rozumějí." Zasmál se pro sebe a téměř si přál, aby byl znovu na Plíživé Smrtce. Teď by dokázal říct strážným pár slov pěkně od plic.

Na konci lávky došel ke dveřím a nadával jim tak dlouho, až se otevřely. Zastavil se ještě, aby zahrozil pěstí děsivým strojům v obrovské hale a pak ještě třesoucíma se nohama překročil práh. Dveře se za ním zabouchly a když zvedl oči, díval se přímo do odporné tváře kapitána Jestřába.